

Helsinki info

• Numero 2 – 2009 • Viikko 14 •

Julkisen tiedote •

Tervetuloa uusittuun Savoy-teatteriin

Luonnontiedelukio vetää puoleensa

Sjukhusclownen trollar fram ett gott skratt

English Supplement on the Web

Käytännöllisiä utopioita

Vain vajaat sata kilometriä Suomenlahtea erottaa Helsingin ja Tallinnan toisistaan. Matka taittuu mukavasti laivalla, mutta entä jos kaupunkien välillä kulkisi merenalainen tunneli? Ajatus tunnelin rakentamisesta on elänyt pitkään ja sen toteuttamiskelpoisuutta on tarkoitus perusteellisesti selvittää.

Arkkitehtipiskelija **Martti Kalliala** hyppää tuoreessa diplomityössään suoraan mahdollisesta tunnelityömaasta seuraaviin käytännön kysymyksiin: mitä tehdä louhimisen sivutuotteena syntyvälle kivilouheelle, jota kertyisi noin 16 miljoonaa kuutiometriä?

Rakennetaan keinosaaari Suomenlahdelle, Kalliala vastaa. Utopiaa? Mahdollisesti, mutta Kallialan diplomityö perustuu kuitenkin laskelmiin eikä lyriikkaan ja sen alaotsikkona onkin ”21. vuosisadan käytännöllinen utopia”. Mielikuvitusta kutkuttavasta aiheesta kerrotaan lisää tässä lehdessä sivulla 14.

Voisiko Helsinki olla maailman muotoilupääkaupunki? Hyvinkin, arvioi kaupungin kulttuurijohtaja **Pekka Timonen**. Joidenkin mielestä ajatus on utooppinen, mutta itse asiassa kansainväliselle muotoilualan kattojärjestölle on jo valmisteltu hakemus World Design Capital -nimityksestä vuodelle 2012, kertoo Timonen lehtemme englanninkielisessä nettiliitteessä.

Voiko yhdessä näyttelyssä kertoa kattavasti Euroopan romanien historiasta ja kulttuurista ja mullistaa valtaväestön käsitykset vähemmistöistä ja itsestään? Tuskin, mutta Luxemburgissa on yritetty, ja helmikuusta lähtien sikäläisen kaupunginmuseon tuottama kiertävä näyttely *Varokaa, mustalaisia! Väärinymmärryksen historiaa* on ollut esillä Helsingin kaupunginmuseossa.

Alun perin *Varokaa, mustalaisia!* -näyttely valmistui Luxemburgin kulttuuripääkaupunkivuoden 2007 ohjelmistoon. Vuoden teemana oli maahanmuutto eurooppalaisesta näkökulmasta. Suomalaista yleisöä varten näyttelyä on muokattu sekä sisällöltään että näyttelyarkkitehtuuriltaan, kertoo kaupunginmuseon tutkija **Jere Jäppinen**.

Moniko muuten tuntee romanien kansallispäivän? Sitä vietetään 8.4. Tuolloin romanilippu kohoaa Hakasalmen huvilan salkoon. Elokuun lopulle jatkuvaa näyttelyä ja sen oheistapahtumia voi suositella jokaiselle, joka sekavin tuntein miettii suhtautumistaan Helsingin kaduilla kerjääviin romaneihin ja pohtii ilmiön mahdollisia ratkaisumalleja. Käytännöllisiä utopioita kaivataan monella alalla, myös kansainvälisessä sosiaalityössä.

Helsingin ja Suomen romanien nykypäivästä sekä kaupunginmuseon näyttelystä voi lukea lisää sivuilta 12–13.

Vanhan maailmamme paras toivo on sen nuorisossa. Helsinki-info kävi tutustumassa Helsingin luonnontiedelukion poikkitieteelliseen koulutyöhön, ks. sivut 8–9. Kannattaa perehtyä lukioon, jonka nettiesityksessä mottoina mainitaan: ”Sivistys ei ole vain tietoa, sivistys ei ole vain taitoa. Helsingin luonnontiedelukiassa sivistys on älyllistä uteliaisuutta, eettistä tajua, kykyä nähdä olennaista ja tahtoa toimia.”

Parhaillaan kouluissa ja oppilaitoksissa kasvaa tuoreesti ja yllättävästi ajattelevia nuoria ihmisiä, jotka ovat huolettoman piittaamattomia vanhempien ikäluokkien valmiin maailmankuvan ahtaista karsinoista. Ajatusten Suomenlahdelle on odotettavissa lisää saaria.

Rita Ekelund

Pekka Timonen photographed by Kimmo Brandt.

English Supplement on the Web

Helsinki-info – this printed newspaper – is published by the City of Helsinki and distributed to all Helsinki households six times a year. Helsinki Info’s new English Supplement resembles the main publication in format but is published only on the City Website, also six times a year.

Now on the Web:

Meet Pekka Timonen who tells why Helsinki seeks nomination as Design Capital

“The process is important, not just winning the title,” **Pekka Timonen** explains why Helsinki is putting in a bid to be the World Design Capital in year 2012.

“We need this process, as fuel for both thought and action,” Timonen points out. Helsinki is facing a huge transition – socially, economically, and because of the upcoming development of whole new city sections. “We can’t mess this up,” he says, “and the bid will help.”

The World Design Capital is a designation given to a city every two years for merits in managing the dramatic changes that urban areas face today. It is awarded by the International Council of Societies of Industrial Design, an umbrella for the world’s design organizations. Timonen, Director of Helsinki’s Cultural Office, is the co-ordinator of Helsinki’s bidding process.

The meaning of design has expanded vastly from the making of objects. As defined for the World Design Capital concept, it is an approach to do things right and to effect improvement culturally, socially and economically. Design is about making a better city.

• Read more: www.hel.fi/helsinki-info

Talsinki Island – a utopia?

Helsinki and Tallinn, the capital of Estonia, are separated by the sea, yet the distance is only some 80 kilometres. The possibility of building a tunnel between Helsinki and Tallinn is currently being studied. If a tunnel is built the excavation process will produce 16 000 000 cubic metres of blast stone. **Martti Kalliala** has studied the possible uses of this material.

• Read more: www.hel.fi/helsinki-info

Sisälllys

Toimitukselta	2
English Supplement on the Web	2
Oppeja pahan päivän varalle	4
Sukella satujen maailmaan	5
Katujen kunto puhuttaa	6
Maksutonta mukavaa senioreille	7
Luonnontiedelukiossa poikkiteollisuus on luontevaa	8–9
Uudistunut Savoy valokeilassa	10
Jännitystä elämään	11
Ennakkoluulot vaikeuttavat romanien elämää	12–13
Tallinnan tunnelin kivijätteestä syntyisi upea keinosaaari	14
Kalasadamasta tulee 18 000 helsinkiläisen koti	15
Nyt menoksi	16–18
Ett skrat för livet	19
Svenska med en nypa finska, spanska och engelska	20
Inte störst men äldst i hela Norden	21
Mitä jos?	22
3T-ratikalla Kamppiin	23
Pohjatuulen matkassa	24

Helsinki info

Numero 2 – 2009 • Viikko 14 • 33. vuosikerta

Julkaisija	Helsingin kaupunki PL 1, 00099 Helsingin kaupunki puhelin 310 1641 (vaihe)
Vastaava toimittaja	Rita Ekelund
Toimitussihteeri	Leena Seitola
Toimittaja	Tiina Kotka
Ruotsinkieliset sivut	Nina Weckström
Ulkoasu	Pekka Niemi, Rhinoceros Oy
Kannen kuva	Pertti Nisonen
Kirjapaino	Sanomapaino, Vantaa
Painosmäärä	334 291 kpl ISSN 0782-0453
Jakeluasiat	Itella puhelin 0200 71000, asiakaspalvelu@posti.fi

Lehden internetversio on osoitteessa www.hel.fi/helsinki-info. Sivulla voi antaa palautetta tai lähettää sitä sähköpostitse helsinki-info.palaute@hel.fi -osoitteeseen.

Seuraava Helsinki-info ilmestyy viikolla 22.

Kannen kuva: "Entisöinti onnistui upeasti", iloitsevat Savoy-teatterin johtaja Tapani Närhi ja tiedottaja Anne Malmström teatterin yllämpiössä Gunilla Jungin suunnitteleminen alkuperäisten uniikkivalaisimien äärellä.

Tässä lehdessä

Ja me yhdessä seilattiin

8-9 Helsingin luonnontiedelukio vetää puoleensa niin lääketieteen kuin tekniikan opinnoista haaveilevia, mutta myös muita nuoria, jotka arvostavat ison koulun tarjontaa. Biotieteellinen Itämeri-kurssi vei opettajat ja oppilaat merelliselle purjehdusretkelle, jonka toteutuksen osaltaan mahdollisti kummikouluysteistyö Helsingin Veden kanssa.

Korjausavustukset remontteihin

5 Taloyhtiöiden kannattaa nyt tehdä tämän vuoden remonttipäätökset, kun valtiolta on saatavissa 10 prosentin suhdanneperustainen avustus.

Asiallisesti romaneista

12-13 "Asiallinen tieto ja henkilökohtainen tutustuminen auttavat hälventämään romaneja kohtaan tunnettuja ennakkoluuloja", sanoo suunnittelija **Malla Laiti**. Omia asenteitaan voi kukin testata nyt kaupunginmuseon näyttelyssä *Värokaa, mustalaisia! Väärinymmärryksen historiaa*.

Kuva Kimmo Brandt

Emma Ilves ja Riikka Kotro arvostivat Itämeri-kurssin antia.

Kuva Päivi Arvola

Kalasadama kasvaa

15 Sörnäisten ja Hermannin rannat kokevat vähitellen täydellisen mullistuksen. Uuden Kalasadaman kaupunginosan kehittymistä voi seurata muun muassa hankkeen nettisivuilla seikkailevan sarjakuvahahmo Masa Takalan kautta.

Piirros Anssi Keränen

Tutkittua

Helsingiläisten tyytyväisyyttä palveluihin on selvitetty seitsemän kertaa vuodesta 1983 lähtien. Uusimpaan, keväällä 2008 tehtyyn kyselyyn vastasi yli 1600 iältään 18–70-vuotiasta helsinkiläistä.

Asukkaiden tyytyväisyyden aiheet ovat 2000-luvulla pysyneet pitkälti samoina. Nyt tyytyväisimpiä oltiin juomaveden laatuun (92 prosenttia vastaajista), kirjastopalveluihin (92 prosenttia), kulttuuripalveluihin (88 prosenttia) ja julkiseen liikenteeseen (88 prosenttia).

Julkiseen liikenteeseen tyytymättömiä oli vain 9 prosenttia vastaajista. Tyytymättömyyden kasvu oli suurinta hammaslääkäripalveluissa, jotka olivat asukkaiden mielestä heikentyneet koko 2000-luvun ajan.

- Vesa Keskinen: *Paluu normaaliin. Helsingiläisten kuntapalvelujen arviointia 2005–2008*. Helsingin kaupungin tietokeskuksen neljännesvuosisulkaisu Kvartti 4/08.

Oppeja pahan päivän varalle

Metsästävästä vänrikistä ja väestönsuojelusuunnittelijasta ei tule ensimmäiseksi mieleen nuori nainen, mutta **Piia Manninen** onkin kulkenut omia polkujaan pienestä pitäen.

"Vietin lapsuuteni Suomussalmella korven keskellä. Sain verenperintönä erähenkisyyden metsästyks- ja kalastusharrastuksineen. Vielä nykyäänkin perheeni vaeltaa ja hiihtää usein yhdessä tarkkailen eläimiä ja luontoa. Paistamme nuotiolla makkarat ja keitämme metsäkahvit. Tuollainen elämä on mukavaa, mutta liian rauhallista nykyiseen elämäntilanteeseen. Viihdyn Helsingin hulinassa."

Piia Manninen toimii väestönsuojelusuunnittelijana Helsingin kaupungin pelastuslaitoksella. Hän on erikoistunut omatoimiseen varautumiseen, mikä tarkoittaa kodeissa, työpaikoilla ja laitoksissa tehtävää väestönsuojelua.

"Käytännössä omatoiminen varautuminen on esimerkiksi sitä, että tietää kuinka toimia, jos tulee sähkö- ja vesikatkos tai tulipalo. Omatoiminen varautuminen on myös sen suunnittelemista, kuinka onnettomuuksia voitaisiin ennaltaehkäistä ja lisäksi turvallisuustietouden parantamista."

Manninen kannustaa asukkaita toimimaan pienissä onnettomuustilanteissa itsenäisesti tervettä järkeä käyttäen. Jos vaikka taloyhtiön pihaan kaatuu puu eikä se kosketa sähköjohtoja, voivat asukkaat sahata puun eivätkä tarvitse apuun pelastuslaitosta.

"Suosittelem myös jokaista pitämään kotona saatavilla paristoilla toimivaa radiota, taskulamppua sekä sellaisia ruokatarvikkeita, joista voi laittaa ruokaa sähkökatkoksen aikana kotona tai ollessaan

väestönsuojassa, jossa ei välttämättä ole esimerkiksi mikroaaltouunia."

Manniselle omatoiminen varautuminen on tuttua jo edellisestä työpaikasta Erottajan pelastusasemalta, jossa hän työskenteli turvallisuuskouluttajana.

"Opastin esimerkiksi taloyhtiöitä paloturvallisuusasioissa ja pelastussuunnitelman tekemisessä. Jokaisessa yli viiden asunnon taloyhtiössä pitää lain mukaan olla turvallisuusvastaava ja pelastussuunnitelma, josta käyvät ilmi muun muassa taloyhtiön riskit ja toimintaohjeet onnettomuustilanteen varalle."

Helmiä asfalttiviidakossa

Kun Piia Manninen muutti Helsinkiin lähes vuosikymmen sitten, hän suoritti ensi töikseen loppuun sähkö- ja tietotekniikan ammattilukiotutkintonsa. Kun ala ei vienytkään mennessään, hän opiskeli hätäkeskuspäivystäjäksi. Pelastusaseman toimintaan hän oli saanut kosketuksen jo nuorisopalokuntalaisena. Manninen ehti toimia muutaman vuoden hätäkeskuspäivystäjänä, ennen kuin armeija imaisi hänet Vekarajärvelle ja koului hänestä vänrikin.

"Armeijataustastani on ollut etua miehissä työpaikoissa sekä väestönsuojelussa tekemässämme yhteistyössä puolustusvoimien kanssa."

Turvallisuusasiat kiinnostavat Mannista niin paljon, että hän opiskelee turvallisuusalan tradenomiksi ammattikorkeakoulussa työnsä ohessa.

"Olen katsellut turvallisuusasioita aika onnettomuuskeskeisesti. Nyt pääsen laajentamaan osaamistani henkilö-, rikos- ja vakuutus- ja turvallisuuteen. Lisäopeista ei ole haittaa Helsingissä, joka

Kuva Kimmo Brandt

"Jokaisen olisi hyvä tietää, mitä tehdä esimerkiksi sähkö- ja vesikatkon aikana", kertoo omatoimiseen varautumiseen erikoistunut väestönsuojelusuunnittelija Piia Manninen.

on esimerkiksi kaikkien keskeisten johtajiensa ja arvorakennustensa vuoksi mukavan haastava työalue."

Opintojen lisäksi Mannisen vapaa-aikaa hujahtaa urheilulajeihin pyöräilystä ammuntaan. Hän kehuu Maunulan sisäampumarataa Suomen parhaimpiin kuuluvaksi. Manninen löytää helmiä

myös pääkaupungin luonnosta ja asfalttiviidakostakin.

"Helsinki on minulle aarreaitta, koska tykkään vanhoista taloista ja tutkin mielelläni niiden yksityiskohtia. Rakastan merta. Täällä pääsen ihaillemaan sitä melkein missä vain."

Tiina Kotka

Toisiaan voimauttavat naapurit

Puutilassa, entisessä mankelihuoneessa kokoontuu säännöllisesti joukko ikäihmisiä. Monille *Kartanon kambari* on ainoa paikka, jossa käydään kodin ulkopuolella tapaamassa muita. Elokuussa viisi vuotta täyttävässä kammarissa on yksinäisyyttä torjuttu jo monin tavoin. Tarkoituksena on tukea kotona asumista mahdollisimman pitkään.

"Yritämme kannustaa ihmisiä pitämään henkisiä ja fyysisiä voimiaan yllä. Kävijöitä meillä on kammarissa vuositasolla tuhannen tuntumissa", kertoo entinen psykiatrian erikoissairaanhoidtaja **Liisa Väätäinen**. Hän on yksi neljästä vastuunkantajasta.

"Monet meistä ovat asuneet täällä 40 vuotta, mutta *Kartanon kammarissa* me viimein tutustuimme", Väätäinen kertoo.

Alusta lähtien oli selvää, että kahden suuren taloyhtiön ikäihmisten tapaamispaikkaa tullaan hoitamaan hyvin. Niinpä kammarin käytännöllinen idea on monistettavissa muidenkin taloyhtiöiden käyttöön.

Hyvin suunniteltu on puoliksi tehty

Kammarin taloudelliset raamit kirjanpitoineen laitettiin heti kuntoon. Asiasta huolehti aiemmin pankissa työ-

kennellyt vetäjä. Jokaisen tapaamisen kahvi- ja pullamyyntikin on kirjoissa ja kansissa. Näin rahoitus toimii, ja sopu säilyy.

Viikoittain kerhossa jutustellaan, välitetään tietoa, ja lainataan kirjoja. Kammarissa on ehditty kysyä ja saada vastauksia esimerkiksi putkiremonttiin liittyen. On myös

Kuva Kimmo Brandt

Liisa Väätäinen pitää naapurien yhteisöllisyyttä tekijänä, joka saattaa auttaa pidentämään ikäihmisten asumista kotona.

voitu vaihtaa käytännön kokemuksia siitä, miten vaikkapa kirjat suojataan putkiremontin aikana.

Vuosien varrella on kokoonnuttu sellaisten ajankoh- taisten teemojen äärelle kuin vaikkapa terveydenhoito, kotitalousvähennys ja taloyhtiön remontin rahoitus ja niin edelleen. Yhdessä on nautittu nimi- ja syntymäpäiväkahveja sekä vietetty vuotuisia juhlapäiviä. Myös yhteisiä retkiä on ollut useita.

Miehille on oma tapaaminen kerran viikossa. Näin varmistuu, että he saavat puhua rauhassa asioistaan esimerkiksi puutöitä tehden.

Tapaamisissa ovat yhteislaulu, runojen lausunta ja muistelu aina tuoneet henkistä mielihyvää.

Elämää putkiremontin alla

"Tällä hetkellä päällä oleva putkiremontti imee niin vetäjien kuin osallistujienkin voimavaroja. Osa asukkaista on evakossa. *Kartanon kambari* on siis myös kiintopiste, jonne naapurit ovat kokoontuneet tapaamaan toisiaan, vaikka kodit ovatkin myllerryksessä", Väätäinen sanoo.

Tällaista voi aito helsinkiläinen ruohonjuuritason yhteisöllisyys parhaimmillaan olla.

Nina Rintala

Sukella satujen maailmaan

Mielikuvitus lennähtää vinhaan liitoon käsinukkeja luovan **Marja Mannisen** liikkeessä Hakaniemessä. Hallin kuppeissa sijaitseva pikkuruinen Marjan kammari on täynnään hirviä, peikkoja, pupuja, kettuja, prinsessoja, noitia sekä muita nukkehahmoja. Niiden leppeä ulkomuoto herättää halun tarinointiin, eikä niissä tarinoissa hurjastella ja taistella, vaan kerrotaan enimmäkseen mukavista asioista.

Mannisen asiakkaina on esimerkiksi päiväkoteja aina Ivaloa myöten. Päiväkoteihin hankitaan metsämörrejä koulutusta varten. Mörrin kanssa tutustutaan metsään, jossa peikkonukke opettaa leikkien ja pelien avulla lapsia arvostamaan luontoa.

Käsinuket ja marionetit värittävät tarinoita myös kirjastoissa ja muun muassa Lastenklinalilla, jossa lapsia voidaan valmentaa nukken avulla leikkauksiin tai kohtaamaan muita mahdollisesti pelottaviakin asioita.

Vaikka Helsingin nukketheateritarjonta on supistunut vähäiseksi, on nukketheaterin ystäviä sentään sen verran, että nukeille riittää edelleen kysyntää.

Mannisen käsinukkeinnostus syttyi lähes 30 vuotta sitten. ”Kälyni kävi silloin kursseilla ja houkutteli minutkin mukansa”, kertoo nukentekijä. Työväenopiston

kursseilla kului aikaa useita vuosia ja siellä sai tuntumaa myös teatterin tekemiseen, sillä nukkeja valmistettiin kahteen esitykseen vuodessa. Marionetit ja käsinuket olivat niin mielenkiintoisia, että niiden maailmaan oli hankittava lisäoppiaakin. Niinpä Marja Mannisen tie vei Vaasan kesäyliopistoon kursseille. Siellä **Kristiina Hurmerinnan** ja ulkomaisten, lähinnä puolalaisten opettajien ohjauksessa nukketheateriesityksiä syntyi lisää peräti kahdeksana vuonna.

”Hauskimmat hetket nukken ompelussa ovat silloin, kun hahmo saa silmät ja lopullisen ilmeensä”, pohtii Manninen. Ja se on helppo uskoa, kun katselee hurmaavia mutrusuu enkeleitä ja prinsessoja tai ottaa käteensä purkista kurkistavan eläinhahmon, jonka kanssa on ihan pakko jutustella edes hetki.

Ensimmäisen liikkeensä Manninen perusti Hakaniemen hallin yläkertaan vuonna 1988, ja muutti nykyisiin Hakavänerilta vapautuneisiin liiketiloihin kolme vuotta myöhemmin.

Nappeja ja tilkkuja

Nukketaitelija on hakenut eläinhahmoihinsa mallia tutkailemalla ahkerasti kuvia. Nuket syntyvät enimmäkseen joustavista kierrätysmateriaaleista, joita Manninen hankkii sekä itse että saa myös lah-

jaksi. Ainoastaan naamaa varten hän ostaa uusia kankaita.

Ompeleminen kuului Marja Mannisen elämään jo ennen käsinukkeja. ”Kun lapset olivat pieniä, hoidin heitä kotona ja ompelin vaatteita sekä heille että itselleni.” Taidot saattavat hyvinkin olla perua lapsuudenkodista, sillä Mannisen isä oli räätäli.

”Nappien ja kangastilkkujen kanssa olen leikkinyt pienestä pitäen”, muistelee nukentekijä.

Marjan kammari on oikea hyvän olon paikka. Sen leppoisa ilmapiiri vie ajatukset pois arjen kiireistä ja antaa tilaa leikkimielelle. Liikkeessä on käsinukkejen ohella myös muunlaisia leikkikaluja, kuten rumpuja, jojoja, palapelejä, hyrriä, kaleidoskooppeja ja soittoasioita sekä tsekiläisiä magneettiteattereita, joissa pikkuruisia nukkeja siirrellään näyttämöllä magneettien avulla.

Arjen aherruksen ohella Marja Manninen harrastaa muun muassa ulkoilua ja lukemista, käy Taideteollisen korkeakoulun iltakursseilla ja kesäisin, silloin kun on hiukan enemmän vapaa-aikaa, hän toteuttaa yhdessä miehensä kanssa pitkäaikaista taloprojektia Hollolaan. Sinne voi vetäytyä sitten, kun kummankaan päivätyöt eivät enää sido Helsinkiin.

Leena Seitola

Pääsiäistä enteilevä noita-akka on yksi Maria Mannisen loittimista käsinukeista.

LyhytInfo

Sata tapaa viettää kesäloma

Olisiko hauskaa viettää ensi kesänä aikaa Harry Potter -leirillä, vuohiagilityä kokeillen, purjehdettien, seikkaillen metrolla tai rannalla pelaillen? Nuorisosiainkeskuksen KesäStadi-sivusto esittelee kaikki 7–25-vuotiaille nuorille suunnatut kesätoiminnot, ja mielekästä tekemistä löytyy varmasti ihan jokaiselle. Sivuilta löytyvät myös ilmoittautumistiedot.

Kesän toimintoja voi selata myös painetuista tuotteista. Tänä vuonna perinteinen Kesäpassi on saanut rinnalleen myös KesäStadi-esitteen. Kesäpassista löytyy edelleen kaikki kesän leirit, päiväleirit, kurssit, retket ja ranta- ja kaupunkitoiminnot. KesäStadi on Kesäpassia kevyempi versio ja siitä löytyvät vain yli 13-vuotiaille suunnatut toiminnot. Molempia esitteitä voi kysellä nuorisotaloilta.

Lisätietoja: www.nuoriso.hel.fi/kesastadi

Kokemuksia huostaanotosta

Huostaanoton kokeneilta kerätään tietoa tutkielmaa varten. Tietoja pyydetään vähintään 22-vuotiailta, jotka ovat olleet sijoitettuna lastensuojelulaitokseen 12-vuotiaana tai sitä vanhempana. Vastaajien toivotaan kirjoittavan vapaamuotoisesti tämänhetkisestä elämäntilanteestaan ja arvioivan sijoituksen vaikutuksia elämäänsä. Lisäksi heitä pyydetään kertomaan kokemuksistaan, ajatuksistaan ja tunteuksistaan lastensuojelutyöstä. Tietoja kerää pro gradu -tutkielmaansa varten sosiaalityön opiskelija **Jeanette Forss** Helsingin yliopistosta. Hänen lopputyönsä aihe on sijoituksen merkitys elämään.

Vastaajat voivat kirjoittaa suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi. Tiedot käsitellään luottamuksellisesti, ja vastauksen voi lähettää nimettömänä. Vastauksia toivotaan 30.4. mennessä sähköpostitse osoitteeseen jeanette.forss@helsinki.fi tai kirjeitse osoitteeseen Yhteiskuntapolitiikan laitos, pro gradu / Jeanette Forss, PL 18, 00014 Helsingin yliopisto.

E-lasku säästää aikaa

Helsingin kaupunki tarjoaa mahdollisuuden sähköiseen e-laskuun terveyskeskuksen asiakasmaksuissa, lasten päivähoiton ja opetusviraston järjestämän koululaisten iltapäivätoiminnan laskuissa sekä Helsingin Energian sähkölaskuissa.

Laskuttaja toimittaa e-laskun sähköisesti suoraan vastaanottajan verkkopankkiin. Kuluttajan ei tarvitse näppäillä tilinumeroa eikä laskun viitenumeroa, tietojen hyväksyntä riittää.

Kaupungin e-laskuasiakkaaksi voi rekisteröityä heti, asiakasnumeroa tai laskun numeroa ei tarvita. Lisätietoja saa www.hel.fi/talpa -osoitteesta.

Helsingin kirjastoissa järjestetään toukokuun aikana e-laskun käyttöopastuksia. Ajankohdat ilmoitetaan myöhemmin aluelehdissä ja kaupungin Internet-sivuilla. Lisätietoja saa myös Helsingin kaupunginkirjastosta, (Lasipalatsin Kohtaamispaikka) p. (09) 310 85900.

Katujen kunto puhuttaa

Mistä saa autoon asukaspsykointitunnuksen? Milloin alkavat siivoustalkoot? Näihin ja muihin kysymyksiin kertoo vastauksen rakennusviraston asiakaspalvelu.

Meiltä voi kysyä kaikkea minkä arvelee koskevan rakennusvirastoa – varma ei tarvitse olla, sillä ohjaamme kysyjän oikeaan paikkaan. Suurin osa asiakkaistamme hoitaa kanssamme asukas- ja yrityspysäköintiin liittyviä asioita. Pysäköintitunnuksen saa odottaessa. Otamme vastaan pysäköinninvalvontapyyntöjä sekä palautetta katujen, puistojen ja muiden yleisten alueiden kunnosta”, kertoo asiakaspalvelupäällikkö **Tarja Posti**.

Parhailaan asiakaspalvelun puhelimit pirisevät ja ovet käyvät tiuhaan siivoustalkoiden vuoksi. Yleisiä alueita kunnostetaan 15.4.–17.5. talkoilla ja niihin tulee ilmoittautua 24.4. mennessä.

”Talkoisiin voivat ilmoittautua niin yksityiset henkilöt kuin isommatkin toimijat yhdistyksistä kouluihin. Rakennusvirasto toimittaa sovittuun paikkaan jättesäkkejä ja roskapihtejä sekä noutaa ne pois. Olen iloinen asukkaiden aktiivisuudesta. Talkoot ovat koululaisillekin hyvää ympäristökasvatusta”, toteaa Tarja Posti.

Asiakaspalvelun arkea rytmittävät vuodenaajat. Talvella puhuttavat auras sekä katujen hiekoitus. Keväällä ja kesällä nousee esille puistojen roskaisuus. Syksy tuo palautteet pudonneiden lehtien aiheuttamasta liukkaudesta.

”Saamme myös aika paljon muille kuuluvia yhteydenottoja. Katulamppujen kunnossapito on esimerkiksi Helsingin Energian vastuulla. Tekojääradat kuuluvat liikuntavirastolle ja villikanasiat Gardenian kanineuvonnalle. Hylätyistä ajoneuvoista voisi soittaa suoraan virastomme ajoneuvojen siirtoyksikköön.”

Tarja Postin mukaan asukkaat esittävät usein ristiriitaisia toiveita. Suuri osa esimerkiksi toivoo lisää pysäköinninvalvontaa ja ilmoittaa herkästi väärin pysäköidyistä autoista, mutta samaan aikaan kukaan ei haluaisi maksaa pysäköintivirheistä. Kaikista eniten asukkaita tuntuu puhuttavan katukunnossapito: katu- ja joko aurataan tai hiekoitetaan liian vähän, mutta toisaalta hiekan aiheuttamaa pölyäkin harmitellaan.

”Helsingin nopeasti vaihtuvat säät ovat haaste katukunnossapidolle. Ja ovat ne meillekin, sillä esimerkiksi pahojen lumimyräköiden aikaan henkilökunta venyy äärimmilleen vastatessaan palautevö-

Kuva Patrik Lindström

”Puistoista ja puistikoista kertovat kirjat ovat suosittuja”, toteaa rakennusviraston asiakaspalvelupistettä johtava Tarja Posti.

ryyn. Auraaminen aloitetaan aina isoista väylistä, koska niillä on suurimmat käytäjämäärät ja riskit”, toteaa Tarja Posti.

Vaikka asukkaat ottavat enenevästi yhteyttä asiakaspalveluun puhelimitse tai sähköpostilla, tulee osa heistä yhä paikan päälle antamaan palautetta. Moni piipahtaa myös tutkimaan katusuunnitelmia tai hakemaan maksuttomia esitteitä, joita riittää pysäköinnistä luontopolkuihin. Puistoista ja puistikoista kertovat kirjatkin käyvät kaupaksi.

Rakennusvirastossa tehtiin vuoden alussa organisaatiouudistus, mutta se ei muuttanut asiakaspalvelupisteen toimintaa. Tuolloin rakennusvirastosta loh-

kaistiin omaksi uudeksi virastokseen rakentamispalvelu. Se keskittyy katujen ja puistojen rakentamiseen sekä toimitilojen kunnostamiseen. Muutos ei näy juurikaan kuntalaisen arjessa.

”Muutos selkiyttää organisaatiota. Asian voi kiteyttää sanomalla, että nyt rakennusvirasto tilaa alansa kuuluvia töitä rakentamispalvelulta, niin kuin toki monilta muiltakin tahoilta”, kertoo Tarja Posti.

Tiina Kotka

• Rakennusviraston asiakaspalvelu, Pohjoinen Makasiinikatu 9, p. 310 39000, avoinna ma–to klo 8.15–16 (lisäksi asiakaspalvelupiste ma klo 17 asti) ja pe 9–15, www.hkr.hel.fi, rakennusvirasto@hel.fi.

Remonttiavustusta

Kuva Futureimagebank.com

Riipeästi remonttinsa alkavat taloyhtiöt pääsevät hyötymään valtion suhdanneuonteisesta korjausavustuksesta. Tänä vuonna aloitetut rakennuksen tai piha-alueen korjaukset saavat 10 prosentin tuen, joten nyt kannattaa vauhdittaa hankkeita.

Avustusta haetaan kunnilta. Helsingissä kiinteistövirasto opastaa hakijoita ja käsittelee hakemukset. Hakemuksen voi jättää remontin alkamisen jälkeen, mutta kuitenkin ennen loppuvuotta, sillä avustuspäätökset on tehtävä tänä vuonna. Työn on pitänyt alkaa aikaisintaan helmikuussa ja sen on valmistuttava 31.12.2010 mennessä. Tukea ei myönnetä alle 5 000 euron kustannuksiin eikä yksityisille kotitalouksille.

• Lisätietoa, hakulomake ja suhdanneavustusohjeet löytyvät valtion Asumisen rahoitus- ja kehityskeskuksesta (ARA) sivuilta, www.ara.fi, sekä kiinteistöviraston sivuilta www.hel.fi/kv

Palvelukeskus täynnä tarinoita

Kampin palvelukeskus on täyttänyt 20 vuotta. Sen kunniaksi taidemaalari **Heli Tuhkanen** kirjoitti ja kuvitti kirjan, joka kertoo keskuksen vapaaehtoistoiminnasta ja valottaa lyhyesti myös palvelutalojen syntyvaiheita.

Kirjan tekstit muodostuvat suurimmaksi osaksi ihmisten tarinoista, ja sen kuvituksena käytetyt maalaukset ilahduttavat palvelukeskuksen kävijöitä kerho- ja huoneen seinällä.

Vapaaehtoistoiminta käynnistyi Kampissa vuonna 1991. Nyt auttajia on mukana yli neljäsataa, ja auttaminen on monipuolistunut entisestään.

Kirjaa varten Tuhkanen haastatteli työntekijöitä, vapaaehtoisia ja palvelukeskuksen asiakkaita. Yksi heistä on 75-vuotias **Nanne**, joka saa Kampin vapaaehtoisvälityksen kautta avustajan esimerkiksi välttämättömiin jalkahoitokäynteihinsä.

Kuva Heli Tuhkanen

”Olen onnellinen ja tyytyväinen, kun pääsen joskus käymään vaikka torilla ja kerran kuukaudessa jalkahoidossa. Kun kodinhoitajien aika ei riitä saattoapuun, vapaaehtoisvälitys on pelastus.”

Muiden auttaminen on rikastuttanut monien eri-ikäisten elämää, ja hyvää mieltä ovat saaneet niin autettavat kuin auttajatkin. Palvelukeskuksessa riittää monenlaista tekemistä, jossa vapaaehtoisista on paljon iloa ja hyötyä. Moni tulee sinne siksi, että aikaa on ja seurassa piristyy itsekin. Auttamistahdin voi sovittaa omiin aikatauluihinsa.

81-vuotias **Kaarina** on ollut pitkään vapaaehtoisena. Hän käy myös talon harastusporukoissa.

”Kyllä minä olen vähän pomo luonteeltani. Otan helposti ohjat käsiini, jonkunhan sekin on tehtävä. Mutta että liehkasen aina vapaaehtoisena ja harrastuksissa, kyllä se johtuu siitä, että olen ryhmäihminen ja tarvitsen tekemistä.”

Vapaaehtoinen on myös 21-vuotias **Miila**, joka on ammatiltaan kosmetologi. Hän pitää vanhoista ihmisistä ja kuuli, että palvelukeskuksessa voi olla vapaaehtoistyössä itselleen sopivina aikoina.

83-vuotias **Viljo** keskittyy nykyisin enimmäkseen harrastuksiinsa.

”Asuin yli kaksikymmentä vuotta tuossa Lapinlahdenkadulla. Kampin palvelukeskuksen valmistuttua aloin käydä täällä syömässä. Kun aulaan laitettiin 3 biljar-

dipöytää, innostuin biljardista. Nykyään Kontulan palvelutalo olisi lähempänä kotiani, mutta tänne on helpompi tulla, kun metro tulee melkein tuohon ovelle.

Jäätyäni eläkkeelle olin aluksi 15 vuotta vapaaehtoistyössä. Ne olivat hyviä ja antoisia vuosia, mutta nykyään päiväjärjestykseni on biljardipainotteinen.”

Leena Seitola

Lainaukset ovat Heli Tuhkanen kirjasta Täyttää elämää. Sen kustantanut Kampin palvelukeskuksen lähimmäistoiminta ja kirjaa myydään palvelukeskuksessa 10 euron hintaan.

• Kampin palvelukeskus, Salomonkatu 21 B, avoinna ma–pe klo 8–20 ja la klo 9–16.

Haluatko sinä auttaa

Kampin vapaaehtoisvälitys kaipaa lisää auttajia. Maksutonta apua välitetään eteläisellä alueella asuville ikäihmisille muun muassa saattoapuna lääkäriin tai muille asioille.

Jos olet kiinnostunut toimimaan vapaaehtoisena ikäihmisten saattajana, ota yhteyttä Kampin palvelukeskuksen **Stina Hagforsin** p. (09) 310 44 529.

Myös apua tarvitsevat voivat ottaa yhteyttä palvelukeskukseen soittamalla päivystykseen ma klo 9–12, ke klo 13–16 tai pe 13–15. Muina aikoina voi viestin jättää vastaajaan, p. (09) 310 44 528.

Maksutonta mukavaa senioreille

Jos niskat ovat jumissa tai kortinpeluu kiinnostaa, kannattaa senioreiden ja työttömien suunnata Roihuvuoren vasta avattuun palvelukeskukseen.

”Viikoittain on tuolijumppaa, kuntosaliharjoittelua ja neulekahvila. Kotona asuville yksinäisille ikäihmisille on ystävähän, jossa he pääsevät tutustumaan toisiinsa. Ryhmiin mahtuu vielä. Asukkaat saavat tilojamme käyttöönsä vaikka kortinpeluuta varten. Toiminta on ilmaista, sillä maksamaan joutuu vain käyttäessään talon käsityömateriaaleja. Aiomme järjestää tansseja, yhteislaulua, retkiä ja muuta toimintaa toiveiden mukaan”, kertoo vastaava ohjaaja Päivikki Paakkanen Roihuvuoren palvelukeskuksesta.

Palvelukeskus on suunnattu erityisesti alueen ikäihmisille, mutta myös työttömille. He saavat maksuttoman palvelukeskuskortin todistettuaan työttömyytensä tai eläkeläisyytensä.

”Palvelukeskuskortilla pääsee mukaan toimintaan ja saa ruoan alennettuun hintaan viikon jokaisena päivänä. Palmian ylläpitämään kahvila-ravintolaan ovat toki tervetulleita muutkin asukkaat, mutta he joutuvat maksamaan ruoasta normaalin hinnan. He voivat myös vuokrata tilojamme vaikka yhdistysten kokouksiin tai yksityisjuhliin. Esimerkiksi ruokasalia voi käyttää iltaisin juhliin ja luentoihin”, kertoo Päivikki Paakkanen.

Oman lisänsä palvelukeskuksen tarjontaan tuovat kaupunginkirjaston lainauspiste sekä itsehoitopiste verenpaineittareineen sekä vaakoineen. Tietokonehuoneeseen on tulossa asiakaspäätteitä ja tarvittaessa niiden käyttöön saa henkilökohtaista opastusta.

”Tilat ovat toimivat ja viihtyisät. Meillä on esimerkiksi takat oleskelutilassa ja viherhuoneessa. Lintujen liverryksestäkin pääsee nauttimaan, jos seeprapeippom-

me innostuvat laulamaan”, kertoo Päivikki Paakkanen oleskelutilassa.

Roihuvuoren palvelukeskus perustettiin, koska Itä-Helsingissä toimi vain yksi vastaava keskus Kontulassa. Roihuvuoreen odotetaan kävijöitä lähikulmien lisäksi Laajasalosta, Jollaksesta, Marjanimestä, Tammisalosta, Herttoniimestä ja Kulosaaresta. Roihuvuoren palvelukeskuksen omistaa ja sen toimintaa ylläpitää Helsingin kaupunki.

Tiina Kotka

• Roihuvuoren palvelukeskus, Punahilkantie 16, avoinna arkin kello 8.15–16, neuvonta p. 310 60790 ja vastaava ohjaaja p. 310 46022. Kahvila-ravintola Helmi, ma–pe klo 9–16 ja la–su 10–16, lounas ma–su klo 11–14, p.310 60794. Aivan palvelukeskuksen viereen pääsee kaupunginosaliikenteen Jouko-matalalattiabusseilla J80 ja J82 Herttoniimestä. Bussin 80 ja 82 pysäkki on parinsadan metrin päässä palvelukeskuksesta.

”Toivon lähialueiden senioreiden ottavan tämän olohuoneekseen. Täällä voi kuulla lintujen liverrystä, jos seeprapeipot Pelle ja Ville innostuvat laulamaan”, kertoo vastaava ohjaaja Päivikki Paakkanen Roihuvuoren palvelukeskuksen oleskelutiloissa.

Espanjan opetus alkaa Käpylässä

Ensi syksynä Käpylän peruskoulussa alkaa kaksikielinen suomi–espanja-opetus 1.–9. luokilla. Se on tarkoitettu sekä kaksikielisille että espanjankielisille lapsille. Opetukseen voidaan ottaa myös oppilaita, jotka eivät osaa suomea. Kaksikieliseen opetukseen haetaan soveltuvuuskokeella, jolla arvioidaan lapsen espanjan ja suomen kielen taitoa. Ensimmäisen luokan soveltuvuuskokeet on jo pidetty, mutta luokille 2–9 järjestetään soveltuvuuskoe 24.4., jonka hakuaika päättyy 9.4. Muualta Suomesta tai ulkomailta tänne muuttaville järjestetään soveltuvuuskokeet 7.8. Etusijalla valinnoissa ovat helsinkiläiset hakijat. Ulkopaikkakuntalaisia voidaan ottaa, jos he ovat suorittaneet soveltuvuuskokeen hyväksytyllä pisteäärällä ja mikäli koulussa on vapaita paikkoja.

Opetuksen tavoitteena on toimiva kaksikielisyys. Kieliopintojen ohella suomi–espanja-opetuksessa painotetaan espanjankielisen maailman kulttuurien tuntemusta. Kaksikielinen opetus noudattaa suomalaista opetussuunnitelmaa ja oppilaat saavat peruskoulun päättyessä jatko-opintokelpoisuuden suomenkielisiin lukioihin ja ammattioppilaitoksiin.

Käpylän peruskoulussa espanjaa opiskellaan myös vieraana kielenä. Opinnot voi aloittaa A-kielenä ensimmäiseltä tai neljänneltä luokalta ja B-kielenä kahdeksannelta luokalta alkaen.

Espanja on toiseksi eniten puhuttu kieli maailmassa ja sitä puhuu äidinkielenään noin 329 miljoonaa ihmistä.

• Lisätietoja kaksikielisestä suomi–espanja-opetuksesta saa www.kapyla.edu.hel.fi -nettisivuilta.

LyhytInfo

Ylipormestarin asukasilta Myllypurossa

Seuraava yliormestarin asukasilta järjestetään tiistaina 12. toukokuuta Myllypurossa. Paikka on Myllypuron ala-asteen koulun juhlasali osoitteessa Yläkivenrinne 6. Tilaisuus alkaa klo 18.30. Asukasillalla kaupunginjohtaja Jussi Pajunen ja kaupungin virastojen edustajat ja muut asiantuntijat vastaavat myllypuroilaisten kysymyksiin kaupunginosan ajankohtaisista asioista.

Ylipormestarin asukasilta on vanha perinne. Nykyisin se järjestetään neljästi vuodessa. Se tarjoaa kaupunkilaisille mahdollisuuden esittää huolensa ja kysyä kaupunginjohtajalta ja virkamiehiltä. Asukasilta lähetetään suorana videolähetyksenä osoitteessa www.helsinkikanava.fi. Tilaisuuden järjestävät Helsingin kaupunki ja Myllypuro-seura. Kutsut lähetetään myllypuroilaisille kotiin.

Terve ja turvallinen elämä

Valtakunnallinen sosiaali- ja terveysalan messu- ja koulutustapahtuma Terve-Sos 2009 järjestetään 13.–14.5. Tapahtuman teema on Terve ja turvallinen elämä.

Päiviin sisältyy maksullinen koulutustapahtuma ammattilaisille sekä kaikille kiinnostuneille suunnatut messut Wanhasa Satamassa. Messuille on vapaa pääsy.

Nyt 20. kertaa toteutettavan tapahtuman järjestävät Terveystien ja hyvinvoinnin laitos (entinen Stakes) ja Helsingin kaupunki.

Tapahtumassa pohditaan esimerkiksi sitä millainen on sosiaalisesti eheä kaupunki ja millaisia ovat hyvinvoivat kaupunginosat vuonna 2020 sekä millaisia ratkaisuja on mahdollista kehittää terveyskeskusten ruuhkien helpottamiseksi.

Ohjelma on kokonaisuudessaan nähtävillä Terveystien ja hyvinvoinnin laitoksen verkkosivuilla www.thl.fi/tervesos.

Pietarilainen visiitti

Pietarin päivät järjestetään Helsingissä 14.–17.4. Pietarin kaupunki tarjoaa musiikkia, näyttelyitä sekä seminaareja. Kuvernööri Valentina I. Matvienko vieraillee Helsingissä 15.4. Vierailun yhteydessä hän ja kaupunginjohtaja Jussi Pajunen allekirjoittavat yhteistyösopimuksen, johon sisältyvät muun muassa ympäristö- ja energiakysymykset sekä koulutus.

Ohjelmistossa korostuvat kulttuuri, perinteet ja nykyaika sekä kaupunkien yhteinen historia. Tuomiokirkossa esiintyy 14.4. Rozhdestvo-kamarikuoro, jonka ohjelmassa on pääasiaseen liittyen venäläisten säveltäjien hengellisiä teoksia. Kuvataidennäyttely Suomi venäläisten taiteilijoiden silmin on avoinna yleisölle Venäjän tiede- ja kulttuurikeskuksessa 14.–27.4. (Nordenskiöldinkatu 1).

Pietarin päivät on vastavierailu toissa syksyisille Helsinki-päiville, jolloin esimerkiksi kaupunginorkesteri esiintyi Pietarissa emeritus kapellimestari Leif Segerstamin johdolla.

Rekryisivuja on uudistettu

Helsingin kaupunki on uudistanut rekrytointisivujansa. Niiltä löytyvät kaupungin avoimet työpaikat, urakuvauksia, sekä tietoa kaupungin työpaikoista ja työsuhte-educista. Sivujen osoite on www.helsinkirekry.fi.

Luonnontiedelukiossa poikkitieteellisyys on luontevaa

Helsingin luonnontiedelukioon hakeutuvat lääketieteen tai tekniikan opinnoista haaveilevat nuoret, mutta myös tavalliset lukiolaiset, jotka arvostavat hyviä kulkuyhteyksiä ja ison koulun tarjontaa.

Kymmenen vuotta täyttävä lukio syntyi aikoinaan Käpylän ja Meilahden lukioiden yhdistyessä. Paikka saatiin Käpylästä ja luonnontiedepainotus Meilahdesta. Isossa koulussa (yli 700 opiskelijaa) kaksi kolmasosaa opiskelijoista opiskelee normaalin lukion opetussuunnitelman mukaan ja yksi kolmannes painottaa luonnontieteitä.

Erikoislukiolaiset – luonnontiedelinjalaiset – ja muut opiskelevat sulassa sovussa ja nauttivat hyvästä kurssivalikoimasta. Painotetut aineet ovat matematiikka, fysiikka, kemia, maantiede ja biologia. Näistä opiskelijat useimmiten valitsevat itselleen sopivan yhdistelmän.

”Suurin osa lukee pitkää matematiikkaa, mutta muuten yhdistelmät riippuvat lähinnä jatko-opintosuunnitelmista. Teknilliseen korkeakouluun havittelevat lukevat yleensä pitkää matematiikkaa, fysiikkaa ja/tai kemiaa, lääketieteeseen pyrkivät kaikkia luonnontiedeaineita maantiedettä lukuun ottamatta. Kolmas suosittu yhdistelmä on biologia–kemia”, opinto-ohjaaja **Nina Arola** kertoo.

Koulu ei juurikaan ole joutunut taistelemaan opiskelijamäärästä, vaan sillä näyttää olevan hyvä paikka Helsingin lukiokartalla. Yleislukion suosiosta kertoo se, että keskiarvoraja on noussut vuosi vuodelta.

”Koko koulu on yhtä porukkaa. Jakoa niin sanotun eliitin ja tavallisen opiskelijan välillä ei ole. Ei käytännössä eikä koulun ilmapiirissäkään”, rehtori **Timo Hartikka** kehuu.

Yleislukion suosion syynä hän näkee hyvät liikenneyhteydet, Helsingin lukioissa harvinaisen tasaisen tyttö–poika-jakauman ja ison talon tarjoaman laajan kurssivalikoiman. Yleislukiolaiset voivat valita myös luonnontieteellisiä kursseja vapaasti.

Kokeellista työskentelyä ja empiiristä havainnointia

Luonnontiedelinja eroaa muista sikäli, että osan pakollisista kursseista voi korvata biologian, maantieteen, kemian tai fysiikan opinnoilla.

”Kurssivalikoima on valtakunnallinen joten emme paljon poikkea siinä muista. Erona on se, että pystymme toteuttamaan ison valikoiman kursseja, emme vain tarjoamaan niitä. Lisäksi erikoiskoulun resursseilla voimme satsata opetuksen laatuun.”

Hartikka kertoo, että valtakunnallisia pakollisia kursseja toteutetaan normaalia kokeellisemmin. Oppilaat pääsevät pienissä ryhmissä tekemään esimerkiksi paljon laboratoriotöitä. Koulun laboratorioille on varattu kunnon tilat ja ajanmukaiset varusteet.

Lisää poikkitieteellisyttä lukioon

Niin rehtori kuin matematiikan opettaja **Sanna Hassinen** toivoisivat lisää lukion aineiden välistä integraatio-

Rehtori Timo Hartikan mielestä kurssimuotoista lukiota kannattaisi tarkastella kriittisesti – parannettavaa löytyy.

Opinto-ohjaaja Nina Arola toimii Itämeri-kurssilla laivakokkina ja opasti nuoria merenkulun taidoissa.

ta ja yhteistyötä. Työelämä vaatii moniosaamista, joten lukion pitäisi valmistaa nuoria siihen.

”Aineenopetuksessa kurssit ovat erillään toisistaan, ikään kuin niillä ei olisi mitään tekemistä toistensa kanssa. Kuitenkin esimerkiksi matematiikka on selkeästi välineaine, vaikkapa kemiassa”, Hassinen konkretisoi.

Ongelma on myös ylioppilaskirjoitusten rakenteessa ja sen myötä opiskelijoiden haluttomuudessa valita poikkitieteellisiä kursseja.

”Poikkitieteellisyys voisi olla jopa pakollista. Nyt opiskelijat valitsevat näitä kursseja kovin vähän, yo-kirjoitukset määräävät liikaa opiskeluvaihtoehtoja. Opettajien kannalta uusi kurssisuunnittelu on työlästä, mutta myös antoisaa yhteistyötä”, Hartikka jatkaa.

Tiina Sandberg

Kummius on molemminpuolinen ilo

Helsingin Vesi kiittelee kummikouluysteistyötä Helsingin luonnontiedelukion kanssa. Itämeren suojele on ollut sen omassa agendassa jo pidemmän aikaa. Yhteiskuntavastuu kun on asia jota nykypäivän yritysmaailmassa ei voi sivuuttaa.

Itämeri-kurssi oli hanke, jossa ”haluttiin ehdottomasti olla mukana”, viestintäpäällikkö **Ari Nevalainen** kertoo. Selkeästi konseptoituun juttuun oli helppo tarttua, kun taloudellinen panostuskin on isolle organisaatiolle kohtuullisen pieni.

”Tavoitteenamme on kertoa opiskelijoille vedenpuhdistuksesta ja vesiluonnon monimuotoisuudesta, ja niistä toimista, joita sen eteen teemme, sekä rakentaa nuorille myönteistä mielikuvaa meistä.”

Yhteiskuntavastuun ohella Helsingin Vedessä pidetään tärkeänä työnantajamielikuvan luomista, informoimista alan työpaikoista. Luonnontiedelukio on luonteva kumppani tässä suhteessa.

”Haluumme olla houkutteleva työpaikka tuleville luonnontieteilijöille.”

Ja jotta luonnontieteet alana kiinnostaisivat mahdollisimman monia opiskelijoita, on hyvä että koulu tarjoaa kiinnostavia kursseja.

”Jos lukiosta tulee entistä suositumpi tämän Itämeri-kurssin ansioista, on se ehdottomasti meidänkin etumme”, Nevalainen jatkaa. *TS*

☛ *Itämeri-kurssille osallistuneista Riikasta ja Emmasta oli mukava nähdä opettajia vähän vapaammissa tunnelmissa.*

Vuoden kohokohta: Tutkimusmatka Itämerelle

Vuosi sitten keväällä toteutettu biotieteellinen Itämeri-kurssi vastasi niin opettajien kuin opiskelijoidenkin haaveita hyvästä opiskelusta. Neljän opettajan kahvipöytäkeskustelusta liikkeelle lähtenyt yhteinen projekti onnistui yli odotusten: kurssi täyttyi välittömästi ja lunasti sille asetetut vaatimukset. Lisäksi siitä lähti liikkeelle pitkäaikaiseksi suunniteltu yhteistyö Helsingin Veden kanssa.

Kolmen päivän purjehduksena suoritettu kurssi sisälsi biologian, matematiikan ja kemian opintoja. Lisäksi tarjottiin merenkulun taitoja solmuista laivan ohjaamiseen.

Kemiassa tutkittiin muun muassa veden suolapitoisuutta, biologiassa mikroskojettiin Itämeren eliöstöä ja matematiikassa geometrisia laskutoimituksia sovellettiin navigointiin.

Toisella vuosikurssilla yleislukiassa opiskelevat **Riikka Kotro** ja **Emma Ilves** nauttivat joka hetkestä merellä. Elämysten lisäksi kurssi lisäsi heidän kiinnostustaan luonnontieteellisiin aineisiin. Eliöiden kerääminen haavilla merestä ja mikroskojominen oli niin kiinnostavaa puuhaa, että ensi vuoden lukujärjestyksen ainakin Kotro aikoo mahdollistaa lisää biologiaa. Myös matematiikan soveltaminen yllätti iloisesti.

”Jännältä tuntui laskea laskuja, joita tarvitsee oikeasti. Tunnilla vaan tekee tehtäviä eikä aina tiedä mitä varten...”

Pelkästään hyvän tahdon voimalla kurssia ei polkaistu käyntiin. Yksi moottoreista, opinto-ohjaaja Nina Arola, kertoo rahoituksen olleen kynnyskysymys monessa mielessä.

”Koulu onneksi rahoitti opettajien työn eli saimme suunnitella kurssia työajalla, mutta ilman ulkopuolista sponsoria emme olisi voineet kurssia toteuttaa.”

Iloinen yllätys oli lopulta se, että yhteistyökumppaniksi saatu Helsingin Vesi toivoi pidempiaikaista suhdetta koulun kanssa. Elokuussa allekirjoitettiin ensimmäisen vuoden sopimus kummikouluysteistyöstä.

”Pidempiaikainen kumppani on todella hieno asia. Olemme velvollisia raportoimaan Helsingin vedelle kurssista kuvin ja sanoin ja videomateriaalikin on tuotettu. Vastineeksi saamme paitsi rahaa, myös heidän asiantuntemuksensa. Oppilaat esimerkiksi pääsevät vierailukäynnille vedenpuhdistuslaitokselle ja jätevedenpuhdistamolle, ja vierailut voidaan sijoittaa osaksi opetussuunnitelmaa.” *TS*

Opiskelijoiden tunnelmia Itämeri-kurssilta:

Nopeasti me kokemattomimmat matkaajat koimme meren rajun luonteen aluksen keinuessa puolelta toiselle. Ensimmäisen oppitunnin jälkeen oli ruoka, jonka kokkinakin toiminut opinto-ohjaajamme meille valmisti. Ruoka oli varsin maukasta koko reissun ajan. Illalla halukkaat saivat uida ja sauna ja nukkumaanmenokin sujui ongelmitta kun oli vietetty päivä vesillä. Aamulla heräsimme Pellingissä virkeinä päivän toimiin ja heti aamupalan jälkeen aloitimme opiskelun pienryhmissämme. Jossain vaiheessa aamupäivää lähdimme jo merelle koska seuraavaksi päiväksi oli luvattu kehnoa purjehdussäätä.

Elo aluksella alkoi jo sujua hyvin. Illalla rantauduimme Sipoon Kaunissaareen ja söimme nuotion ääressä iltapalan. Viimeinen (toinen) ilta, niin jännittävä kun se olikin,

oli kuitenkin saatava päätökseen. Saunomisen ja uinnin jälkeen oppilaat painuivat pehkuihin. Viimeisenä aamuna saimme upeat Valborg-paidat, jotka päällä meistä otettiin ryhmäkuvia kannella. Oli myös viimeisen oppitunnin aika ennen lähtöä. Maantieteessä ja biologiassa olimme tutkineet meren eliöitä mikroskojopilla ja tarkkailimme myös lintuja ja muita eläimiä mitä näimme. Kemiassa teimme testejä veden pitoisuuksista ja matikassa lasimme välimatkoja ja opettelimme suuntia. Harjoittelimme myös erilaisia solmuja köysillä. Mutta mikä parasta, jokainen meistä sai ohjata alusta kapteenin valvonnassa. Lopulta huomasimme olevamme Helsingin edustalla Vuosaaren uuden sataman edustalla ja oli aika heittää hyvästit merimatkallemme.”

Tunnelmia kirjjasivat Riikka Kotro ja Emma Ilves

Uudistunut Savoy valokeilassa

Savoy-teatteri sai entisöinnissä alkuperäistä kunnioittavan ilmeen ja uuden tekniikan.

Tulija huomaa heti ovelta Savoy'n uudistuneen: nau-lakot tiskeineen on siirretty aulan toiselle laidalle ja pinnat kiiltelevät uutuuttaan. Teatterin joka sopukkaan ulottunut remontti näyttää kuitenkin säilyttäneen Savoy'n ilmeen ja hengen.

"Rakennus on suojeltu, joten muutokset on tehty vanhaa kunnioittaen. Saimme silti uusimman tekniikan, parannetun akustiikan ja näyttämölle lisää toiminnallista pinta-alaa. Teatterin yhteyteen rakennettiin yli 300-paikkainen ravintola. Teemme sen kanssa tiivistä yhteistyötä", kertoo Savoy-teatterin johtaja **Tapani Närhi**.

Hän on luotsannut vierailuteatterina toimivaa Savoyta sen aloitusvuodesta 1987 saakka ja on ylpeä teatterin saavuttamasta asemasta.

"Olemme tehneet entisestä elokuvateatterista sekä Suomen puitteissa että kansainvälisesti tunnetun paikan. Puolet esityksistämme tulee ulkomailta. Meillä on tarkoituksella poikkitaiteellinen ohjelmisto ja laaja yleisöpohja, jotta saamme tilat tehokkaaseen käyttöön. Esimerkiksi suuri osa Helsingissä järjestettävistä festivaaleista esittää ohjelmaansa Savoyssa. Maailmanmusiikki on yksi vahvuksistamme", toteaa Närhi.

Teatterin ovet avataan yleisölle 17. huhtikuuta. Tuolloin lavalla nähdään amerikkalaisen tanssiryhmän energinen Rock the Ballet -show. Myöhemmin keväällä tulee ohjelmistoon nuorison suosima High School Musical.

"Esiintyjät pitävät salistamme, sillä vaikka se on iso, ei se tunnu sellaiselta, ja yleisöön saa hyvin kontaktin. Esiintyjät arvostavat myös Savoyta ylläpitävää Helsingin kaupunkia yhteistyökumppanina, koska sen sopimukseen voi luottaa", toteaa Närhi.

"Teatteri on entisöity vanhaa kunnioittaen, mutta silti saimme uuden tekniikan, paremman akustiikan ja toimivammat tilat", iloitsevat Savoy-teatterin tiedottaja Anne Malmström ja johtaja Tapani Närhi.

Bertel ja Valter Jungin arkkitehtiveljesten kädenjälki näkyy yhä Savoyssa.

Savoyssa esiintyy vuosittain 200–230 ryhmää 70 000–90 000 katsojalle. Kävijämääriä on tarkoitus lisätä päivätilaisuuksien avulla.

"Tilojamme on käytetty esimerkiksi kokous- ja tuotelanseeraustilaisuuksiin, mutta remontin jälkeen ja ravintolayhteistyön laajennuttua on päivätilaisuuksille vielä paremmat puitteet. Sali sopii monille taidelajeille, ja niitä myös yhdistellään esityksissämme. Uusi tekniikka tuli tarpeeseen, koska nykyisin valoilla ja videoilla tehtyjä esityksiä on alettu suosia, sillä lavasteita on työlästä kuljettaa", toteaa teatterin tiedottaja **Anne Malmström**.

Kunnostusta pietteillä

Savoy'n remontti tehtiin samaan aikaan kun kiinteistön omistaja Ahlström Capital Oy kunnostutti rakennuksessa olevat toimistotilat ja rakennutti kolme lisäkerrosta.

"On hienoa, että Ahlström panosti Helsingin kaupungin kanssa teatteriin ja antoi pitkän vuokrasopimuksen", Tapani Närhi toteaa.

Alkuperäisen Kino Savoyksi vuonna 1937 valmistuneen elokuvateatterin suunnittelivat arkkitehtiveljekset **Bertel** ja **Valter Jung**. Bertelin siustusarkkitehtina toiminut **Gunilla**-tytär suunnit-

Ylälämpiössä on alkuperäinen Gunilla Jungin suunnittelema valaisin.

teli teatterin uniikkivalaisimet. Valterin tekstiilitaiteilijatyttären **Doran** kädenjälki puolestaan näkyi verhoissa ja istuinten päällyksissä. Teatterinjohtaja Närhi on tyytyväinen tapoihin, joilla Savoy'n alkuperäinen ilme on otettu huomioon teatterin entisöinnissä.

”Meillä on käytössä useita alkuperäisiä valaisimia, mutta osa on jouduttu uusimaan turvallisuussyistä. Uudet valaisimet kuitenkin sopivat edeltäjiensä muotokieleen. Salin tummat paneeloinnit on säilytetty ja pinnat on kunnostettu pieteeillä. Värimaailma on harmoninen. Salin lähes 750 istuinta ovat aiempien näköisiä. Salin viereen tehdyt lasiset väliovet paitsi eristävät ääntä ja jakavat tilaa, myös sopivat ilmeeseen erinomaisesti. Näyttämörakenteita on uusittu turvallisemmiksi ja toimivammiksi muuttamatta yleisilmettä radikaalisti.”

Klubeja esitysten jälkeen

Savoy'n yhteyteen rakennettiin sisäpihaa ja kattorakenteita hyödyntäen ravintolapalveluita tuottava kokonaisuus. Alakertaan tulee lähes 200-paikkainen ruokaravintola sekä baari. Yläkerran baaria voi varata ryhmien käyttöön. Royal Ravintoloiden vastaamassa kokonaisuudessa on yli 300 asiakaspaikkaa.

”Yhteistyö Savoy'n kanssa mahdollistaa 600–700 hengen tilaisuuksien järjestämisen. Teatteripalveluiden kasvava kysyntä on omiaan luomaan kysyntää myös niiden yhteyteen monipuolisille ravintolapalveluille. Pyrimmekin tuottamaan elämyksellisiä ja ainutkertaisia kokemuksia asiakkaillemme”, linjaa vielä nimeämättömän ravintolakokonaisuuden toimintaa Royal Ravintoloiden toimitusjohtaja **Kasper Saari**.

Savoyssa ravintolakokonaisuus on otettu ilolla vastaan, koska se lisää teatterin käyttömahdollisuuksia.

”Ravintolakokonaisuudesta on meille synenergiahyötyä, koska asiakkaamme voivat ruokailla siellä ennen näytöstä, ottaa sieltä väliaikatarjoilun ja jäädä istumaan iltaa sinne näytöksen jälkeen. Ravintolassa on tarkoitus järjestää pienimuotoisia esityksiä ja klubitoimintaa, ja ne ehkä tulevat liittymään aina sopivin kohdin meidän ohjelmistoomme. Myös päivätilaisuuksiin voi tilata tarjoilun suoraan ravintolasta”, kertoo Savoy-teatterin tiedottaja Anne Malmström.

Tiina Kotka

• Savoy-teatteri, Kasarmikatu 46–48, www.savoy.fi, tilavuokraus p. 310 36566, lippuvaraukset aulan lipunmyynnistä, Lippupalvelusta ja -pisteestä tai kulttuurikeskuksen lipunmyynnin puhelinpalvelusta p. 310 12000. Ravintolakokonaisuuden osoite on Eteläesplanadi 14, www.royalravintolat.com, p. 6128 5350.

Jännitystä elämään

On tiistai-ilta Kallion kirjaston hämyisässä kellarissa. Entisen talonmiehen asunnon seinä kiertävät tummat kirjahyllyt, jotka kannattelevat lähes kahdentuhaten rikosromaanin kokoelmaa. Hyllyjen välissä on suljettu ovi, joka ei johda minnekään. Oven alta pilkistävä kookas kipsijalka taitaa olla pelkkää rekvisiittaa lisäämässä salaperäistä tunnelmaa dekkariseuran kokoontumispaikkaan.

Illan vieraaksi odotetaan **Timo Sandbergia**, jonka kirjoittama Pirunpesä ilmestyi alkuvuodesta, ja on kirjailijan neljäs jännityskirja. Pikkuhiljaa huone täyttyy kuulijoista, joiden joukossa on niin ensikertalaisia kuin vaki-tuisiakin kävijöitä.

Katriina Harviainen on yksi yli tuhannesta Suomen dekkariseuran jäsenestä. Hän liittyi seuraan joitakin vuosia sitten, ja kuuluu nykyisin myös sen hallitukseen.

”Tapaamme täällä kerran kuussa järjestettävissä dekkari-illoissa, joissa kirjailijat kertovat työstään. Viime syksynä aloitimme myös kuukausittain kokoontuvan lukupiirin. Alkajaisiksi tutustumme pohjoismaisten dekkaristien tuotantoon, ja syyskaudeksi suunnitellaan uusi teema”, kertoo Harviainen.

Kaikille avoimissa dekkari-illoissa ja lukupiirissä saa tuntumaa myös itselle entuudestaan tuntemattomiin kirjailijoihin ja teoksiin, joiden valintaa yhteiset tapaamiset edesauttavat.

Katriina Harviainen valitsee lukemisen- sa myös mielialan tai tilanteen mukaan. Matkoilleen hän varaa usein mukaansa kohde- maahan sijoitettuja kirjoja.

”Yhteiskunta ja kulttuuri tulevat läpi arkipäivää kuvaavista teksteistä, sillä elämän- meno muualla on erinäköistä kuin omamme.” Esimerkiksi Harviaisen Rooman mat- kalla italialaista tunnelmaa täydensi **Don- na Leonin** luoma venetsialainen rikosetsi- vä Guido Brunetti.

Aina ei nappaa

Hyväkään kirja ei aina tempaise mukaansa, vaan lukukokemukseen vaikuttaa myös se hetki, jolloin kirjan aloittaa. Katriina Harviai- nen kertoo esimerkiksi hylänneensä brittikir- jailija **Peter Robinsonin** teoksen Kuiva kuu- ma kesä ensi yrittämällä ajatuksenaan, että onpa tylsä kirja. Kun hän jonkin ajan kuluttua tarttui siihen uudelleen, tilanne olikin kää- ntynyt pääläelleen, eikä tarinaa silloin voinut- kaan laskea käsistään ennen kuin se päättyi.

Yksittäisiä suosikkikirjoja ja -kirjailijoi- ta ei aina ole helppoa nimetä, sillä mielen- kiintoisia tekstejä on tarjolla lähes loputon määrä. Katriina Harviainen odottaa omilta suosikeiltaan hyvän lukukokemuksen ohella yllätyksellisyyttä. Kirjan tulee olla sekä laa- dukas että viihdyttävä.

”Joskus tulee keskityttyä jonkin kirjaili- jan teoksiin kyllästymiseen asti, mutta kun antaa ajan kulua, niiden vetovoima palaa.”

Alexander McCall Smithin maailman- maineeseen nousseet tarinat Botswana- asuvasta Mma Ramotswesta ovat Harviaisen mielestä herkullista luettavaa. Kirjojen kii- reetön maailma sopii hyvin niin lomalla lu- ettavaksi kuin hektisten työpäivien vasta- painoksikin.

Yhtenä mieleenpainuvimmista dekkarista Harviainen mainitsee kouluvuosina

lukemansa **Raymond Chandlerin** Syvän unen. Kirja on ensimmäinen Philip Marlowe -tarina ja se ilmestyi ensi kerran 70 vuotta sitten.

Monipuolisia dekkarikokemuksia seuran jäsenet löytävät seuraamalla jännityskirjallisuuden maailmaan liit- tyviä tapahtumia. Ensi syksyksi onkin luvassa teatterimat- ka Tampereelle, jossa **Seppo Jokisen** kirjojen päähenki- lö, komisario Koskinen siirtyy näyttämölle.

Julkaisuja ja johtolankoja

Suomen dekkariseura perustettiin 25 vuotta sitten Ori- vedellä. Seuran kirjakokoelma lahjoitettiin Kallion kir- jastoon kaksitoista vuotta myöhemmin. Suurin osa kä- sikirjaston noin 1 700 kirjasta on saatu lahjoituksena, ja enemmistö niistä on kuulunut vastikään edesmenneelle **Risto Hannulalle**. Hän oli yhdistyksen perustajajäseniä ja sen pitkäaikainen puheenjohtaja. Seuran jäsenmäärä on kasvanut viidessä vuodessa parilla sadalla, ja jäseni- nä on niin rikoskirjallisuudesta kiinnostuneita lukijoita, kirjastoihmisiä, tiedottajia kuin toimittajiaakin.

Suomen dekkariseura toimittaa myös omia julkaisuja ja huomioi dekkarikirjailijoita Vuoden joh- tolanka -palkinnolla.

Pari viikkoa sitten julkistetun tuoreim- man johtolangan sai **Jarkko Sipilä** kirjas- taan Seinää vasten.

Leena Seitola

• Lisätietoja saa www.dekkariseura.fi -nettisivuilta.

*Dekkarit
kelpaavat jo
salonkeihin.*

Kuva: Kimmo Brandt

Kallion kirjaston kellarikerroksessa kuullaan kerran kuussa Suo- men dekkariseuran kirjailijavieraita. Seuran käsikirjaston kokoel- maa katsastaa Katriina Harviainen.

"Romanipuvun kantaminen ei ole este naisen työntöelle", sanoo sosiaalihoaja Tuula Nyman.

Ennakkoluulot vaikeuttavat romanien elämää

Romanit ovat eläneet osana suomalaista yhteiskuntaa vuosisatoja, mutta silti he ovat jääneet melko tuntemattomaksi vähemmistöksi.

Romanien ja valtaväestön suhteita sekä romanien työllistymistä vaikeuttavat yhä edelleen tiukkaan syöpyneet ennakkoluulot ja asiallisen tiedon puute. Monen romanin toiveena on, että heihin suhtauduttaisiin yksilöinä, helsinkiläisinä ja suomalaisina – romani joutuu kantamaan harteillaan koko romaniheimon taakkaa.

"Harvalla valtaväestöön kuuluvalla on tietoa romaneista ja romanikulttuurista. Väärään tietoon tai väärinymmärryksiin tai yleistykseen perustuvia ennakkoluuloja sen sijaan on paljon. Asiallinen tieto ja henkilökohtainen tutustuminen auttavat hälventämään ennakkoluuloja", sanoo Etelä-Suomen lääninhallituksen suunnittelija **Malla Laiti**.

Malla Laiti on työskennellyt Etelä-Suomen lääninhallituksen sosiaali- ja terveys-

osaston alaisuudessa toimivan, vuonna 1997 perustetun alueellisen romaniasian neuvottelukunnan sihteerinä vuodesta 1998 ja suunnittelijana vuodesta 2003 lähtien. Hänen toimenkuvaansa kuuluu myös jakaa tietoa romanikulttuurista viranomaisille.

"Tiedusteluja tulee paljon esimerkiksi kouluista ja päiväkodeista sekä terveydenhuollon henkilöstöltä. Tarvittaessa menen paikan päälle luennoimaan tai ratkomaan ongelmia", Malla Laiti kertoo.

Koulutuskaan ei takaa työpaikkaa

"Romanien työllisyystilanne on huono, koska heidän koulutustasonsa on heikko. Tilanne on kuitenkin paranemassa. Suuri ongelma on, että hyväkään koulutus ei kuitenkaan ole tae työpaikasta, koska työnanta-

Suunnittelija Malla Laiti jakaa tietoa romanikulttuurista.

jat eivät halua palkata romania", Malla Laiti sanoo.

Laitin mukaan työnantajien negatiivinen asenne romanien työllistämistä kohtaan johtuu tiedon puutteesta ja ennakkoluuloista.

"Romanit, jotka ovat päässeet töihin, ovat yleensä hyvin pidettyjä työntekijöitä ja työkavereita. Jokainen romani joutuu kantamaan harteillaan koko romaniheimon taakkaa – ja se taakka on välillä raskas kantaa."

Hän toivoisi median käsittelevän romaneja myös positiivisissa yhteyksissä.

"Romanit ovat helsinkiläisiä ja kuuluvat helsinkiläiseen katukuvaan. Miksi meitä ei voisi kuvata vaikkapa mainoksissa tai Gallup-kyselyissä valtaväestön rinnalla. Helsingin romaneilla on hyvin erilaisia elämänti-

lanteita, yleistäminen ja ongelmista kertominen ei ole oikea tapa käsitellä romaneja mediassa", Laiti toteaa.

Romaninainen asu ei estä työntekoa

Suomalaisen romanikulttuurin näkyvin ulkoinen tunnusmerkki on romaninainen puku.

"Toisin kuin yleensä luullaan, romanipuvun kantaminen ei ole este naisen työntöelle. Romaninainen pukeutuu työssään työn vaatimaan työasuun – edellytyksenä on ainoastaan se, ettei hän työpäivänsä aikana kohtaa vanhempia romaneja, joiden edessä hän kulttuurin sääntöjen mukaan ei voi esiintyä muussa kuin romaniassussa", kertoo Romano Missio Ry:n sosiaalihoaja **Tuula Nyman**.

Romaninaisia työskentelee esimerkiksi sosiaalialalla.

”Tietenkin työnantajalta vaaditaan hie- man joustoa ja ymmärrystä, mutta romanit hoitavat tiedottamista myös puskaradion kautta tarvittaessa, jotta hankalilta tilan- teilta vältyttäisiin”, Nyman sanoo.

Romaniasun käyttö ei ole romaninai- selle pakollista. Jokainen tekee valintansa itse, mutta valinta on tehtävä loppuelämäksi.

”Minulle romaniasu oli itsestään sel- vyyks. Aluksi minua kyllä vähän hirvitti pu- vun tuoma näkyvyys”, kertoo romaniasua 18-vuotiaasta käyttänyt Tuula Nyman.

Romaninaisen pukuun kuuluva samet- tihame painaa kuudesta kymmeneen kiloa ja samettia sen valmistamiseen tarvitaan jopa yhdeksän metriä.

”Puvun hinta on noin 500–750 euroa ja jokainen puku tehdään mittatilaustyö- nä. Toimeentulotuen varassa elävät roma- ninaiset voivat saada avustusta romaniha- meen hankintaan. Puhtaus ja siisteys ovat romaneille kunnia-asia. Jos romaninai- selä ei ole hyväkuntoista pukua, hän ei ehkä voi osallistua esimerkiksi sukujuhlisiin”, Ny- man kertoo.

Kulttuuri säätelee romaninaisen pukeu- tumista, vaikka nainen ei perinteistä asua käyttäisikään.

”Vaikka en kannakaan romaniasua, mi- nulla on aina pitkät hihat ja pitkä hame, housut tai hihattomat puserot eivät kuulu romaninaisen vaatevarastoon”, Malla Lai- ti kertoo.

Romaninuorison identiteettikriisi

”Minulla on suuri huoli romaninuorista, jot- ka ovat vaikeassa tilanteessa. Kulttuuria ei voi opettaa, siihen pitää kasvaa. Ennen ro- manit kasvoivat vanhempien sukupolvien yhteydessä, jolloin tavat, kieli ja kulttuuri siirtyivät luontevasti sukupolvelta toiselle. Nyt tuntuu, ettei romaninuorilla ole jäljellä kulttuurista muuta kuin romaniasu”, Tuu- la Nyman sanoo.

Hän toivoisi romanilapsien voivan olla tiiviissä vuorovaikutuksessa romanien kans- sa. ”Yhteisöllisyys on aina ollut romanikult- tuurin voimavara.”

Kristilliseltä arvopohjalta toimiva las- tensuojelu- ja sosiaalityötä tekevä Roma- nomissio ry on järjestänyt romaneille myös kesäleirejä, jotka tarjoavat virkistäytymi- sen lisäksi mahdollisuuden paitsi romanien kulttuuri-identiteetin vahvistamiseen myös yhteistoimintaan romanien ja valtaväestön kesken.

Päivi Arvonen

• Romanomissio ry: www.romanomissio.fi

Helsinki avaa neuvonta- ja kohtaamispaikan liikkuvalla väestölle

Helsingin katukuvaan ilmestyneet kerjä- läiset, etenkin Romanian romanit, ovat puhututtaneet ja mietittyneet sekä kau- punkilaisia että kaupungin päättäjiä jo pit- kään. Helsingin kaupunki ja Helsingin dia- konissalaitos aloittivat kesäkuussa 2008 Ro- manit tiellä -nimisen projektin, jonka tar- koituksena oli kartoittaa kadulla kaupus- televien, soittavien ja kerjäävien ihmisten tilannetta ja tarjota heille apua akuuteis- sa tilanteissa.

Hankkeen syksyn 2008 aikana kohtaa- mista noin 200 ihmisestä 90 prosenttia oli Romanian romaneja.

”Romanian romanit ovat heterogeeni- nen ryhmä, mutta valtaosa heistä elää syr- jäytyneinä ja marginalisoituneina EU:n si- sällä. Heidän kotimaansa elinolosuhteita

pitäisi parantaa siten, ettei heidän tarvit- siasi kerjätä Euroopassa. Heidän ongelma- nsa ei ratkea sillä, että heille annetaan ka- dulla rahaa”, sanoo Helsingin kaupungin sosiaaliviraston johtava asiantuntija **Jar- mo Rähä**.

Helsingin kaupunki avaa kesään 2009 mennessä liikkuvan väestön neuvonta- ja kohtaamispaikan, joka toimii myös tukikoh- tana etsivälle työlle. Neuvonta- ja kohtaa- mispaikka tarjoaa tietoa suomalaisen yh- teiskunnan toimintajärjestelmän perusteis- ta ja edellytyksistä Suomessa elämisestä. Tietoa, neuvontaa ja keskustelutilaisuuks- ia on mahdollista saada romanian kielellä. Neuvonta- ja kohtaamispaikka tarjoaa myös akuuttia humanitääristä apua.

PA

Suomen ja Helsingin romanit

Romaneja on noin 20 miljoonaa kaikissa maanosissa. Suomessa romaneja on noin 10 000, joista noin 4 500 asuu Helsingissä ja pääkaupunkiseudulla. Lisäksi Ruotsissa elää noin 3 000–4 000 Suomen romanian.

Kielitieteen tutkimusten pohjalta romanien oletetaan olevan lähtöisin Intiasta, josta he lähtivät vael- tamaan kenties luonnonmullistusten ja sotien pakottamana 1000-luvun molemmin puolin. Eurooppaan romanit saapuivat 1300-luvulla ja ensimmäiset romanit saapuivat Suomeen 1500-luvulla Ruotsin kautta.

Romanit elivät vuosisatoja Suomen maaseudulla pääosin sovussa pääväestön kanssa. Nopea teollis- tuminen ja kaupungistuminen mullistivat romanien perinteisen elämäntavan ja hävittivät mahdollisuu- det ansaita elanto perinteisillä hevosien, käsitöihin ja kaupankäyntiin liittyvillä ammateilla.

Helsinki sai oman romaniväestönsä vasta 1940-luvulla Karjalan evakkoromanien myötä. Romanien asema kaupunkiyhteiskunnassa oli heikko ja he kärsivät erityisesti asunnottomuudesta ja työttömyydestä. Valtio ryhtyi parantamaan romanien asemaa 1970-luvulla sosiaali-, koulutus- ja kulttuuripoliittisin keinoin.

Helsingin kaupunki järjesti jo vuonna 1970 uuden asunnon neljäsosalle Helsingin silloisesta noin 600 romanista. Helsingin romanien määräksi arvioidaan noin 2 000, joista 1 200 asuu Itä-Helsingissä.

Kaupunginmuseon Varokaa, mustalaisia! -näyttelyn tavoitteena on ravistella luutuneita käsityksiä romanikulttuurista.

Varokaa, mustalaisia!

Hakasalmen huvilan kansainvälinen Eu- roopan romanien vaiheista ja kulttuu- rista kertova näyttely *Varokaa, mustalai- sia! Väärinymmärryksen historiaa* pyrkii herättämään keskustelua ja haluaa haas- taa näyttelyvieraan tutkimaan omia asen- teitaan, ennakkoluulojaan ja pelkojaan. Näyttely valmistui alun perin Luxembur- giin vuonna 2007.

”Näyttelyn istuttaminen Suomeen oli iso haaste. Suomen romanien tilanne poik- keaa muusta Euroopasta. He muodostavat kielellisesti ja kulttuurillisesti yhtenäisen romaniryhmän ja samaistuvat vahvasti ko- timaahansa Suomeen. Näyttelyn aihepiiri on suomalaisyleisölle melko tuntematon”, kertoo Helsingin kaupunginmuseon tutki- ja ja tiedottaja **Jere Jäppinen**.

Helmikuun 11. päivänä avautunut näyt- tely on saanut hyvän vastaanoton. Kahden ensimmäisen viikon aikana näyttelyssä kävi yli tuhat vierasta.

”Näyttelyvieraiden kommentit ovat ol- leet positiivisia, mutta kriittistäkin pala- tetta on saatu. Näyttely on tietoisesti teh- ty provosoivaksi nimeä myöten ja siinä on runsaasti myös tunteisiin vetoavia tehokei- noja. Näyttelyn tavoitteena on purkaa luu- tuneita ajatusmalleja ja auttaa näkemään vieras avoimin silmin”, Jäppinen kertoo. PA

• Näyttely on avoinna Hakasalmen huvilassa 30.8. asti ke–su klo 11–17 ja to 11–19. Näyttelyssä on päivittäin paikalla romanioipas, jonka kanssa on mahdollista keskustella romanikulttuurin eri- tyispiirteistä.

Kuvat Juhho Hurmi, Helsingin kaupunginmuseo

Tallinnan tunnelin kivijätteestä syntyisi upea

Jos Helsingin ja Tallinnan välille Suomenlahden alitse tehdään rautatietunneli, sen louhiminen tuottaa 16 miljoonaa kuutiometriä kivijätettä. Siitä voitaisiin rakentaa kahden neliökilometrin kokoinen keinosaaari Helsingin edustalle.

Arkkitehtipiskelija **Martti Kallialan** joulun alla valmistuneessa diplomityössä uudella saarella on jo nimi: Talsinki. Se on alun perin virolaisen kirjailijan **Jaan Kaplinskin** keksimä nimi, jolla viitataan ajatukseen luoda Helsingistä ja Tallinnasta kaksoiskaupunki.

Ajatus tunnelin rakentamisesta Suomenlahden alitse Helsingin ja Tallinnan välille on elänyt koko Viron uuden itsenäisyyden ajan eli melkein kaksi vuosikymmentä. Viime aikoina idean painoarvo on kasvanut, kun Helsinki ja Tallinna ovat päättäneet selvittää hankkeen toteuttamiskelpoisuutta.

Pasilasta Tallinnan Muugaan vievä tunneli olisi yli 80 kilometrin mittainen. Peruskalliota louhittaisiin noin 16 miljoonaa kuutiota. Louhe on pääosin graniittia ja hyvää maantäyttöainetta. Markkina-alue löytyisi Virossa. Nykyisillä hinnoilla sen arvo olisi Kallialan mukaan 70 miljoonaa euroa.

Paljon järkevämpää ja tuottoisampaa olisi kuitenkin käyttää kivi merellä ja rakentaa siitä tunnelin varrelle saari. Kun veden syvyys on keskimäärin kymmenen metriä, maa-aineksista saataisiin kahden neliökilometrin saari. Se olisi jotakuinkin kaksi kertaa Jätkäsaaren kokoinen.

Uppoluoto sopiva paikka

Kallialalla on Talsingille paikka katsottuna: Uppoluoto Gråskärsbodanin matalan tienoilla, puolimatassa Helsingistä Porkkalanniemeen. Toinen vaihtoehto olisi Helsingin matala, mutta se olisi Uppoluotoa pahemmin tuulten ja myrskyjen armoilla ja ikävämpi asuinpaikka.

Kallialan laskelmassa asumiskelpoisen saaren rakentamisen hintaluokka olisi 600 miljoonan euron tietämissä. Tunnelin hinta on moninkertainen, Kallialan arvion mukaan lähellä kolmea miljardia euroa.

Saari pitäisi rakentaa tehokkaasti. Jos rakennusoi-keutta on tarjolla 1,5 miljoonaa kerrosneliometriä, saaren perustamiskustannukset katettaisiin, jos rakennus-oikeus maksaisi noin 400 euroa neliometriä kohti. Helsingin merenranta-alueilla maksetaan tonteista moninkertaisia hintoja.

Maailmalla on rakennettu saaria ja tehty rannoille täy- töillä uutta rakennusmaata vuosisatojen ajan – niin myös Helsingissä.

Viime aikoina paljon huomiota ovat herättäneet Du- baihin rakennetut ja suunnitellut keinosaalet. Niistä on tehty esimerkiksi palmun tai merihevosien muotoisia. Se näyttää upealta avaruudesta eli Google Earthista katsot- tuna ja se on keino moninkertaistaa rantaviivan pituus ja tehdä uutta ranta- aluetta rikkaiden asuttavaksi.

Realistinen utopia

Teknillisen korkeakoulun arkkitehtipiskelija Martti Kalliala selvitti diplomityös- sään Helsingin edustalle rakennettavan keinosaa- ren edellytyksiä.

Aihe on hänen mielestään kiinnostava, koska se on realistinen mutta samalla vi- sionäärinen. Tutkimuksen alaotsikon mukaan Talsingin saari on ”21. vuosisadan käy- tännöllinen utopia”.

”Se on oikea hanke, realistinen ehdotus eikä utopistinen heitto.”

Kalliala korostaa, että diplomityössä esitetyt taloudelliset laskelmat ovat suuntaa- antavia hintalappuja, mutta ne perustuvat oikeisiin lukuihin ja asiantuntijoiden epäviral- lisiin arvioihin. Kalliala on pyrkinyt olemaan realistinen.

Paitsi saari, jossa tehdään työtä ja eletään, Talsinki on Kallialan visiossa Suomenlah- den ylittävien kulttuurisiteiden symboli. Tunneli puolestaan yhdistäisi Suomen uudella taval- la Eurooppaan, kun nopea junarata veisi Helsingistä Tallinnan ja Baltian kautta Berliiniin. TK

☛ Havainnekuvas- sa hahmotelma Martti Kallialan Talsingin saaresta.

Kallialan ”käytännöllisessä utopiassa” tavoite on toi- nen. Talsingista ei tulisi rikkaiden yksityistä reservaattia vaan kaupunkimaisesti asuttu saari, jossa tilaa saisivat monet ekologiset hankkeet ja kokeilut.

Silti Talsingin logiikka on sama kuin Dubain keino- saarten: syntyvän maan arvo on suurempi kuin saaren ra- kentamiskustannukset.

Junayhteys olennainen

Talsingin asukasluku olisi yli 20 000. Lisäksi siellä olisi runsaasti työpaikkoja.

Olennaista ja ainutlaatuista on junayhteys saarelta Helsinkiin ja Tallinnaan. Se tekisi keinosaa- resta Tallinnan ja Helsingin yhteisen kaupunginosan. Kaupungin hallin- tokin tulisi Kallialan visiossa järjestää yhteisesti.

Helsingin keskustasta Talsinkiin pääsisi junalla no- peammin kuin metrolla Itäkeskukseen. Sinne liikennöi- täisiin myös laivoilla ja pienemmillä aluksilla.

Saarelle olisi luonteva perustaa toimistoja esimerkiksi yrityksille, joilla on toimintaa sekä Suomessa että Virossa tai jotka tarvitsevat työvoimaa Suomenlahden molemmil- ta puolilta. Myös monet mereen liittyvät toiminnat ja tu- rismi olisivat luonteva osa Talsingin elämää.

Kallialan kuvissa on kerrostaloja, kanavan varteen rakennettuja huviloita, pyramidin muotoisia toimisto- torneja, koulu, uimaranta, pienvenesatama, keskuspuis- to ja kongressikeskus. Saarelta löytyisivät kaikki normaalit palvelut.

Saari täytyisi rakentaa ainakin viiden metrin korkuiseksi, ettei se kastuisi pahasti edes kovimpien myrskyjen aikaan. Talsingin lounaispuolel- le, vallitsevien tuulten suun- taan, rakennettaisiin val- taisia aallonmurtaja ja sen päälle tuulivoi- mapuisto.

Kallialan vi- siossa ensim- mäiset asukkaat muuttavat Talsin- kiin vuonna 2029. Helsingin ja Tallinnan yh- distävä tun- neli ja Talsin- gin rautatie- asema ote- taan käyt- töön seura- vana vuonna.

Tapio Kari

keinosaaari

Talsinki Laiturin näyttelyssä

Keinosaari Talsinki on esillä kaupunkisuunnitteluviraston Laituri-näyttelytilassa 17. huhtikuuta lähtien. Silloin Laiturilla avataan näyttely ”Helsinki – eurooppalainen metropoli; visioita, tutkimusta, hankkeita”. Näyttely on avoinna 15. toukokuuta saakka.

Näyttelyn järjestävät Yhdyskuntasuunnittelun tutkimus- ja koulutuskeskus ja Helsingin kaupunkitutkimusverkosto. Teemoja ovat suurkaupunkisuunnittelu, verkostokaupunki ja seudulliset visiot.

Hankkeita esitellään Helsingin seudun lisäksi muualta Euroopasta. **Hannu Vallaksen** ilmakuvat Helsingin seudulta muodostavat näyttelyn visuaalisen selkärangan.

- Laituri on Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston info- ja näyttelytila Kampissa, vanhan linja-autoaseman rakennuksessa Narinkan laidalla, avoinna ti–pe klo 10–18 ja la 12–16.

MASA TAKALA

Kalasadamasta tulee 18 000 helsinkiläisen koti

Sörnäisten rantatien ja Hermannin rantatien itäpuolelle jäävä Kalasatama on tuttu metroasemana ja yritysalueena, mutta muutaman vuoden päästä alue alkaa olla kaupunkilaisille myös koti. Muutos satamasta asuinalueeksi käynnistyi rivakasti, kun satama muutti vuoden 2008 lopussa Vuosaareen.

Kun Kalasatama 2030-luvulla on valmis, siellä asuu 18 000 asukasta ja työpaikkoja on noin 10 000. Kalasatama on yksi lähivuosien suurimmista aluerakentamiskohteista. Kaupungin investoinnit alueella nousevat 850 miljoonaan euroon.

Tänä vuonna Sörnäistenniemellä maata esirakennetaan ja puhdistetaan, jotta talot voidaan rakentaa. Esirakentamisessa maata tiivistetään muun muassa pudottamalla 10–15 tonnin painoista betonijärkälettä reilusta kymmenestä metristä, jolloin maa tiivistyy riittävästi eikä kaikkia talojen rakenteita tarvitse perustaa paaluille. Näin saadaan säästöä perustamiskustannuksiin. Kustannustehokas ja ekologinen rakentaminen on nykypäivää, ja siihen tähdätään myös muilla keinoin.

Asuntorakentaminen käynnistyy vuosina 2010–2011. Kalasataman yhden osa-alueen, Sörnäistenniemen, tonttivarauksen yhteydessä päätettiin, millä ehtoilla ja minkälaiseen asumiseen tontit varataan ja kuinka paljon alueelle rakennetaan omistusasuntoja, vuokra-asuntoja ja niiden erilaisia välimuotoja, muun muassa Hitas-asuntoja.

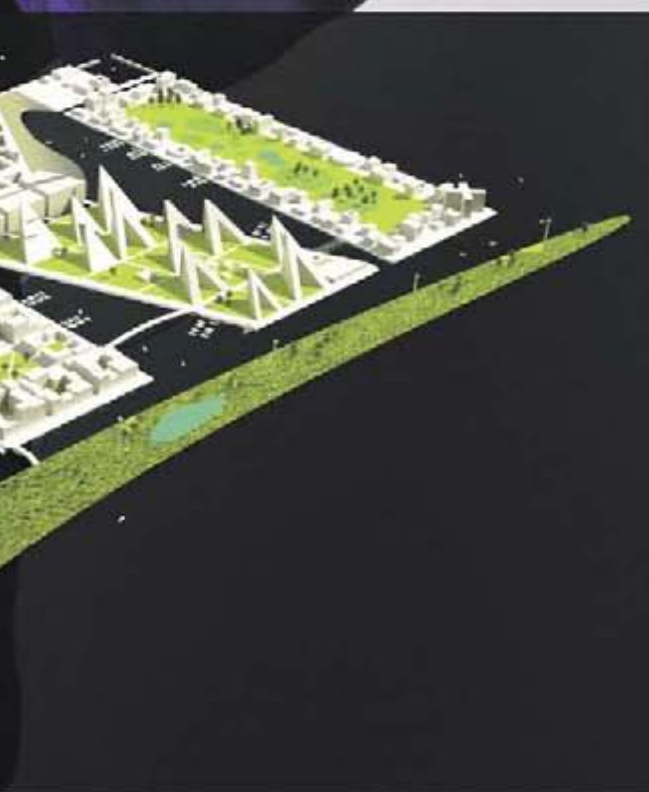
Uudenlaisen asumismallin tarjoaa Kotikortteli–koti-työkonsepti, jossa rakennetaan koko kortteli siten, että siitä tulee kuin entisaikojen kyläyhteisö. Asuntojen tyyppi- ja kokovalikoima tulee olemaan laaja, kuten myös palveluiden kirjo.

Asuntojen rinnalla rakennetaan myös liike- ja palvelutilaa. Kaupunginhallitus varasi Kalasataman keskustakorttelit, yhteensä 110 000 kerrosneliometriä, suunnittelu- ja toteutuskilpailua varten. Kortteleihin haetaan toteuttajaa, joka suunnittelee ja rakentaa liike- ja palvelutilat, kadut ja sillat, metroaseman laajennuksen ja terveys- ja sosiaalisen korttelin on suunniteltu myös asuntoja.

Hanke toteutetaan yksityisen toimijan ja Helsingin kaupungin kumppanuushankkeena. Kiinnostusta on ollut suomalaisten ja ulkomaalaisten sijoittajien ja rakennusliikkeiden taholta, sijaitsehan Kalasatama hyvien liikenneyhteyksien varrella, ja se on lähivuosina selkeästi kaupungin maalla tapahtuvan toimitilarakentamisen keskeisin alue.

Kalasataman rakentamista seurataan sarjakuvan keinoin. Piirroshahmo projektinjohtaja Masa Takala esittelee internetissä lukijoille töitä ja suunnitelmia omalla persoonallisella tavallaan. Kuvitus on graafikko **Anssi Keränen** käsialaa.

- Lisätietoa Kalasatamasta ja muista aluerakentamiskohteista www.kalasatama.fi ja www.hel.fi/aluerakentaminen

Kuva Pertti Nisonen, havainnekuva Martti Kalliala

Nyt menoksi!

Teatteria

Sinäkin rakastat Botoxia

Huhtikuussa saa ensi-iltansa moderni näytelmä Botox, joka kertoo tämän päivän Suomesta ennakkoluulottomin silmin. Näytelmää esitetään Helsingin kulttuuritaloissa, ja ensi-ilta on Vuotalossa 17.4.

Botoxissa kysytään, miten käy monikulttuurisen Suomen? Mikä se sellainen on? Miten käy valtaväestölle, kun maahanmuuttajat "valtaavat heidän lähiönsä"? Entä miten valtaväestö suhtautuu omaan lääkkeeseensä – rasismiin? Entä kuka tiskaa, kun suomalainen feministinainen rupeaa seurustelemaan vähemmistöön kuuluvan miehen kanssa?

Näytelmän käsikirjoittaja ja ohjaaja Veijo Baltzar tarttuu näytelmässään monikulttuurisuuteen liittyviin haasteisiin, ristiriitoihin ja tabuihin, joita kukaan muu ei ole rohjennut käsitellä tai edes puhua asiasta ääneen. Baltzarin elämäkokemus ja rohkeus näkyvät näytelmässä kriittisyytenä, jolla lähestytään niin valtaväestöä, vähemmistöjä kuin suomalaista yhteiskuntaakin.

Botoxin näyttelijät ovat 17–61-vuotiaita pääkaupunkiseutulaisia, joista osa on suomalaisia ja osa maahanmuuttajataustaisia. Näytelmä on toteutettu yhteistyössä Stoan, Vuotalon ja kulttuurikeskus Caisan kanssa.

- Vuotalo, Mosaikkitori 2, 17.4. klo 19.
- Stoa Itä-Helsingin kulttuurikeskus, Turunlinnantie 1, 26.4. klo 16, 28.4. klo 14 ja 29.4. klo 19.
- Kulttuurikeskus Caisa, Mikonkatu 17 C / Vuorikatu 14, 7.5. klo 19 ja 9.5. klo 19.
- Esityksen kesto n. 1h 40 min, sisältää väliajan, liput 10/8 e. Vuotalon ja Stoan liput: p. (09) 310 2000 (ark. klo 12–18) tai Lippupalvelu. Caisan liput: p. 044 509 0683.

Kuvassa Botoxin näyttelijät.

Iki-ihana Maija Poppanen on tulossa

Helsingin Kaupunginteatteri täyttyy elokuussa sadunhoitoisesta ja taianomaisesta tunnelmasta, iloisista ilmeistä ja ihanasta musiikista, kun maailmankuulu Maija Poppanen laskeutuu sateenvarjollaan suurelle näyttämölle. Musikaali perustuu P.L. Traversin 1930-luvulla luoman Maija Poppasen tarinaan. Disney-elokuva vuodelta 1964 sai viisi Oscaria ja nosti

pääosan näytelleen Julie Andrews in ihailuimpien elokuvatahtien joukkoon.

Kaupunginteatterissa tullaan näkemään taikuutta ja ihmeellisiä lentonäytöksiä, tähtien säihkettä ja satumailmaa upeimmillaan.

Mikko Koivusalon suomentama Maija Poppanen on koko perheen musikaali. Ohjaajana on Hans Berndtsson.

Maija Poppasta näyttelee Emmi Kangas ja nokikolari-Perttuna nähdään Tuukka Leppänen. Muissa rooleissa ovat muiden muassa Tove Wingren, Eero Saarinen, Ursula Salo, Riitta Havukainen ja Risto Kasilahti. Lavalla nähdään myös lahjakkaita lapsitähtiä. Satumaisen lavastuksen loitii Katariina Kirjavainen ja lumoavan puvustuksen Sari Salmela. Koreografiasta vastaa Rebecca Evanne ja kapellimestarina on Kristian Nyman.

"Jos tähyilet tähtiä, saat kaupanpäällisiksi taivaan", lupaa ohjaaja Hans Berndtsson.

- Mary Poppins – Maija Poppanen ensi-ilta on 13.8. Helsingin Kaupunginteatterissa (Eläintarhantie 5)
- Liput: permanto 49/26 e, parveke 44/21 e.
- Helsingin Kaupunginteatterin lipunmyynti, p. (09) 394 022, Ensi Linja 2, ma–pe klo 9–18, Eläintarhantie 5, la klo 12–18, Eerikinkatu 2 p. (09) 696 27033, ma–pe klo 9–19, la klo 12–19, ja Lippupiste joka päivä klo 7–22 p. 0600 900 900 (1,75 e/min +pvm).

Valloittava koko perheen suosikki Maija Poppanen hurmaa syksyllä Kaupunginteatterissa.

Musiikkia

Honey B. & T-Bones

Kosmista garagebluesia kuullaan Malmitalossa 22.4. klo 19, kun Honey B. & T-Bones esittelee uunituoreen albuminsa Alien Blues. Tämä yhtyeen 12. albumi on samalla sen tähänastinen taiteellinen päätyö. "Yhtyeen musiikkia voisi tätä nykyä kutsua vahvalla jazzjuurella kohotetuksi psykeedelisvivahteiseksi garagebluesiksi, jossa improvisaatiolla on vahva sijansa. Tarjolla on cocktail, jossa 1960-luvun San Franciscon psykedelia kohtaa Mississippibluesin autotallissa tositarkoituksella", kuvailee Bluesministeri Kuloniemi yhtyeen nykylinjaa.

Utuna erikoisuutena triossa vaikuttaa rumpalina vuoden 2008 Sony Jazz-palkittu Jaska Lukkarinen. Honey B:n paksut bassolinjat ja Lukkarisen funkysti rullaa-rumputyö muuraavat talon, jossa Kuloniemen slidekitarointi ei ota vankeja. Herkun kruunaa Honey B:n Memphis Minnien atomiaikaan päivittävä laulu.

"Blues ei ole teinien laji, se tulee elämäkokemuksesta", väittää Bluesministeri vakaumuksella. T-Bones onkin keikaillut pitkin Eurooppaa neljännesvuosi-

Kuva Leif Luukkosen, kuvassa Aija Puurtinen.

sadan ja homma on hallussa. Töitä on tehty muun muassa edesmenneen huuliharppulegenda Gary Primichin, kitaramestari Mel Brownin ja UMon kanssa. Nykyään yhtye säestää myös Tuomari Nurmioita Hunajaluut-nimellä. Aija "Honey B." Puurtinen – basso ja laulu, Esa "Bluesministeri" Kuloniemi – kitara ja laulu sekä Jaska Lukkarinen – rummut ja laulu. Liput alk. 10 e. Lipunmyynti p. (09) 310 12000 (ma–pe klo 12–18, vain pvm) ja Lippupalvelu.

- Malmitalo Ala-Malmin tori 1, www.malmitalo.fi.

Säveltäjä ja kissa

Maurice Ravelin arvoitusta selvitetään Kanneltalossa Kamari 21 -konsertissa 7.4. klo 19. Omaperäinen ranskalais-säveltäjä asusti Belvédère-talossaan kuuden siamilaisen kissansa kanssa, innostui kepposista, leikeistä ja mekaanisista leluista, luonnosta, puutarhanhoidosta sekä hyönteisistä. Keikarimainen säveltäjä oli aina tarkka asustaan ja herätti huomiota jopa taidepiireissä epäkonventionaalisilla kravattivalinnoillaan. Vaikka Ravel elikin vilkasta sosiaalista elämää, jäi hän silti mysteeriksi jopa ystävilleen ja kollegoilleen. Hänen tietyvästi pitkäaikaisimpiin ystäviinsä lukeutunut viulisti Hélène Jourdan-Morhange to-

tesikin: "Hän rakasti lintujen tarkkailua, mutta hänen sydämensä kuului kissoille."

Ravelin maailmaan johdattavat Kanneltalon konsertissa teokset Gaspard de la nuit, jota pidetään yhtenä vaativimmista soolopianoteoksista, myöhäistuotantoon kuuluva Sonaatti viululle ja sellolle, jonka valmistuminen vei peräti neljä vuotta, unkarilaiselle viulistille omistettu Tzigane (viulu ja piano) sekä pianotrio a-molli. Säveltäjän teoksia tulkitsevat Sara Etelävuori (viulu), Martti Rousi (sello) ja Roope Gröndahl (piano).

- Liput 10/8 e, varaukset p. (09) 310 12000 sekä Lippupalvelu.
- Kanneltalo, Klaneettitie 5.

Tanssia

Tärkeintä on olla

Alpo Aaltokosken uusi tanssiteos esit- täytyy Stoassa 16.–19.4. Aaltokosken esitys on yhteisteos valosuunnittelija Matti Jyväskylän, pukusuunnittelija Marja Uusitalon ja äänisuunnittelija Aake Otsalan kanssa viidelle tanssijalle. Teos käsittelee inhimillistä olemista ja sitä mikä meille on siinä tärkeää. Entä jos vaan olisi? Mitä jos leikkisimme ajatuksella, että ei välitetä sellaisista asioista, jotka pyrkivät määrittämään tietoista toimintaamme ja olemistamme? Miltä tuntuisikaan esimerkiksi joutenolo – pitäisikö kuitenkin itseään jollain tavalla viihdyttää? Alpo Aaltokoski tarjoaa yleisölle vajaan tunnin mittaisen hetken olemista, jossa ei tarvitse pyrkiä mihinkään: saa olla, saa viihtyä, saa myös lähteä pois.

Alpo Aaltokoski Companyn "Tärkeintä on olla" esitetään 16.4. klo 19 (ensi-il-

ta), 17. & 18.4. klo 19, 19.4. klo 15, kesto n. 1 h. Liput 15/10/5 e, lipunmyynti p. (09) 310 12000, stoa.lipunmyynti@hel.fi ja Lippupalvelu.

- Stoa Itä-Helsingin kulttuurikeskus, Turunlinnantie 1, www.stoa.fi.

Riemukkaat laulajaiset

Helsingin kaupunginorkesteri järjestää Finlandia-talossa aprilliviikolla **2.4. kello 19** riemukkaat ”karaokelaulajaiset” sinfoniaorkesterin säestyksellä. Maestro Atso Almila laulattaa yleisöä Suomi 1809–2009 -tunnelmissa konsertin alkupuolella ja väliajan jälkeen lavalle nousee myös Tomi Metsäketo. Yhteislaulu jatkuu Abban ja Queenin sävelin – ja sankareita ovat kaikki permannon eturiviltä parvekkeen katonrajaan.

- Liput 20/13/ 6 euroa Lippupalvelusta ja ovelta tuntia ennen.

Kuva HKO, kuvassa Tomi Metsäketo.

Vuoden Ääni ja vimma loppusuoralla

Suomen tunnetuimpiin bändikatselmuksiin lukeutuva Ääni ja Vimma on käynnissä. Alle 20-vuotiaille tarkoitettuun katselmukseen ottaa osaa lähes parisataa bändiä ympäri Suomen. Semifinaalit järjestetään **20.–24.4.** Kulttuuriareena Glooriassa ja finaali lauantaina **25.4.** samassa paikassa.

Tapahtuma on ollut ponnahduslauta useille mainetta niittäneille bändeille, esimerkiksi Saralle, Smakille, Turisasille, Pintandwefallille ja viime vuoden voittajalle Home Juniorille. Katselmuksen mielenkiintoisimmille osallistujille luvassa on demoaikaa, keikkatarjouksia sekä lahjakortteja pääkaupunkiseudun musiikkitoimipaikkoihin. Katselmuksiin on vapaa pääsy ja yleisöä toivotaan runsaasti paikalle katsomaan tulevaisuuden tähtiä.

• Lisätietoja saa osoitteesta nuoriso.hel.fi/aanijavimma.

- Lisätietoja saa osoitteesta nuoriso.hel.fi/aanijavimma.

Kuva Jarkko Antikainen / Ananas

Balkanin ja Välimeren tunnelmia

Serbiaalaisten kitarataiturien Trio Balkan Strings on perheyrytys, jonka muodostavat säveltäjä-tuottaja ja kitaristi Zoran Starcevic sekä hänen poikansa Nikola ja Zeljko. Belgradista kotoisin olevien Starcevicien musiikki edustaa balkanilaista perinnettä, jossa kuuluvat vaikutteet Serbiasta, Bulgariasta, Välimeren alueelta, Kreikasta ja romaniväestöltä. Sovituksissa on elementtejä myös klassisesta musiikista, orientaalista ja jazzista, joiden synteesistä muodostuu rikas ja elinvoimainen, triolle ominainen musiikki. Huippumuusikoiden ei tarvitse vältellä vaativakaan musiikillista ornamenttiikkaa ja trillit, mordentit ja appogiaturat soivat kuin itsestään. Kotimaassaan suosittu yhtye on

esiintynyt myös monilla maailmanmusiikkifestivaaleilla ja voittanut useita kansainvälisiä palkintoja.

Esitykset ovat **6.5. klo 19** Kanneltalossa, Klaneettitie 5 sekä **5.5. klo 19** Malmitalossa, Ala-Malmin tori 1.

- Liput 10/8 e, Lipunmyynti p. (09) 310 12000 (arkisin klo 12–18) sekä Lippupalvelu www.lippupalvelu.fi.

Kuvassa Trio Balkan-Strings.

M.A. Numminen lavalla

M.A. Nummisen uusräyhäanomaisen jatsiorkesteri tarjoaa humoristista viihdettä Vuotalossa **18.4. kello 19**.

Kuvassa M.A. Nummisen uusräyhäanomaisen jatsiorkesteri.

Tänä vuonna 40 vuotta täyttävä orkesteri on yksi Suomen vanhimmista yhtäjaksoisesti soittaneista jazzorkestereista. Uusräyhäanomaisessa jatsissa haitarilla ja huumorilla on vahva sijansa. Ohjelmisto käsittää ikivihreitä, kuten ”Kissa vieköön”, ”All of Me”, ”Olen nähnyt Helga-neidin kylvyssä” tai vaikkapa ”Maailma se on kuin silkkiä vaan”. Kesto 2 h, väliaika, A-oikeudet.

- Liput 11/9 e, lipunmyynti p. (09) 310 12000, vuotalo.lipunmyynti@hel.fi, stoa.lipunmyynti@hel.fi ja Lippupalvelu.
- Vuotalo, Mosaiikkitori 2, www.vuotalo.fi.

Harry Potterin jalanjäljillä

Finlandia-talossa soi **18.5. kello 19** alkaen Harry Potter -elokuvista tuttua musiikkia. Kaupunginorkesteria johtaa ylipäämestarihuispaja Atso Almila. Ennen konserttia Finlandia-talon yleisölämpiössä järjestetään Tylypahka-illamat **kello 18** alkaen. Parhaat fantasia-asut palkitaan. Liput konserttiin maksavat 20/13/6 euroa, iltamiin on vapaa sisäänkäynti.

Finlandia-talon lämpiö loihditaan Tylypahkaksi Teatteri- ja Valokuvataiteen museoiden ja HKO:n uraauurtavana yhteistyöprojektina.

Kuva Tero Siivola / Rodeo

Uushumppaa miesten sielunelämästä

Mitä miehen päässä liikkuu? Tunteita paljastaa Antero Raimo & Ovet -kokoonpano, joka konsertoi Kanneltalossa **16.4. kello 19**. Aikuisten miesten elämänpalaa tulkitseva orkesteri laulaa silmää räpäyttämättä vaikkapa mustikanpoiminnasta tai painiottelusta, ylis-

Kuva Jouni Harala, kuvassa Antero Raimo & Ovet.

tää Sacher-torttuja, kiittelee kiireetöntä elämänmenoa tai pohtii hotellikuoleman olemusta ja elämän vaarallisuutta ylipäättään. Lähes koko elämän kirjo käsitellään sujuvasti ja sydämeenikävästi uushumpan tahtiin. Yhtyeessä vaikuttavat Matti Jordan (trumpetti, mandoliini), Mikko Jordan (kitara), Jari Rönkkö (rummut), Raimo Laine (laulu), Petri Sinivuori (basso), Tero Ylevä (harmonikka) ja Tero Siivonen (harmonikka).

Orkesterilta on ilmestynyt kahdeksan cd:tä, joista viimeisin Ihre Schönsten Humppa Hits saksaksi. Lisäksi discografiaa komistaa singlejulkaisu Village People'n Go West -klassikosta tehty cover-versio Korsoon.

- Liput 7/5 e, varaukset p. (09) 310 12000 sekä Lippupalvelu.
- Kanneltalo, Klaneettitie 5.

Länkkärit innoittajana

Malmitalossa kuullaan Kepa Kettusen länkkäri-aiheisista sävellyksistä kootun Long Prairie River -levyn julkaisukonsertti **15.4. kello 19**. Kettunen on kevään mittaan paiskinut töitä mieleisen asian parissa ja vääntänyt kitarasta rautalankaa yhden albumillisen verran. Häntä kuullaan nyt, ei rumpujen takana kuten yleensä, vaan kitaran varressa.

”Tyylinä on hyvinkin perinteinen rautalankamusiikki ja esikuvana voidaan pitää legendaarista The Shadows -yhtyettä”, Kettunen määrittelee.

Mielenkiintoisen omintakeiseksi levyn musiikkiannin tekee innoituksen lähde. ”Long Prairie River -biisit perustuvat suurimmaksi osaksi poikavuosina lukemiini lännenkirjoihin, sarjakuvalehtiin, elokuvaan ja rajattomaan mielikuvitukseen.” Levyyn liittyy olennaisesti sarjakuvalehti, joka sisältää sivellintyönä piirretyt kuvat kustakin kappaleesta. Petteri Tikkanen piirtämät upeat kuvat saavat mielikuvituksen uuteen lentoon ja jokainen voi musiikin ja kuvan siivittämänä muokata oman tarinansa. Yksikään Kettusen säveltämistä uuden levyn kappaleista ei ole syntynyt ”tyhjistä”, vaan jokaisen taustalle löytyy tarina, hahmo, tapahtuma ja paikka: Suurin osa elementeistä on fiktiivisiä, mutta osa taas täysin paikkansa pitäviä. Tuotta-

jana ja osasovittajana levyn päivän valoon saattamiseksi toimi Riku Niemi. Konsertin kokoonpanossa soittavat Kepa Kettunen – soolokitara, Jaku Havukainen, Kari Kuivalainen ja Ari Klem – komppikitara, Vee de Sinivaara – basso ja Juha Räsänen – rummut. Lisäksi luvassa on yllätysvieraita.

- Liput 12 e. Lipunmyynti p. (09) 310 12000 (ma–pe klo 12–18, vain pvm) ja Lippupalvelu. Malmitalon lipunmyynnissä ei peritä Malmitalon esitysten lippujen lunastuksen yhteydessä palvelumaksua.
- Malmitalo, Ala-Malmin tori 1, www.malmitalo.fi.

Piirros Petteri Tikkanen

Näyttelyitä

Ram Ram Ludia

Kulttuurien museon 10-vuotisjuhlanäyttely Ram Ram Ludia on matka intialaisen aavikkokylän elämään Magi Viljaisen valokuvateosten kautta. Näyttelyssä voi kulkea halki tuhannen ja yhden yön tarinat ja nähdä elämän uurtamia kasvoja, tuntea karun aavikon voiman sekä sanoa hyvästit kylälle, jonka järisevä maa tuhoi.

Kuva Magi Viljainen

• Kulttuurien museo, Tennispalatsi, Eteläinen Rautatiekatu 8 (www.kulttuurienmuseo.fi), avoinna ti-to klo 11–20, pe-su klo 11–18.

Elämäni maisemia

Huhtikuun alussa Virka Galleriassa avautuu japanilaisen taidemaalarin Kai Higashiyaman (1908–1999) elämästä ja työstä kertova näyttely ”Elämäni maisemia”. Näyttely on toteutettu Suomen ja Japanin virallisten diplomaattisuhteiden 90-vuoden etapin kunniaksi. Virka Galleriassa on esillä Kai Higashiyaman henkilökohtaisia esineitä ja valokuvia, digitaalisia Epson-jäljenteitä sekä 26 aitoa litografiaa, joiden aiheina ovat japanilaiset ja pohjoismaiset maisemat. Kai Higashiyama on yksi sodanjälkeisen Japanin merkittävempiä taiteilijoita. Hän opiskeli aluksi öljymaalausta, mutta

omaksui myöhemmin perinteisen japanilaisen Nihon-ga-maalaustekniikan, joka nosti hänet maailmanmaineeseen. Higashiyaman maalaukset ovat väreiltään hyvin voimakkaita ja niissä on käytetty paljon sinistä sekä sinivihreää. Värit ovat puhtaita ja aiheiden sommitelu on pelkistettyä ja selkeää.

• Näyttely on avoinna 8.4.–10.5. ma–pe klo 9–19, la–su klo 11–17. Virka Galleriassa kaupungintalolla, Pohjoisesplanadi 11–13, www.virka.fi.
• Näyttelyyn on vapaa pääsy. Virka Kinossa pyörii näyttelyn aikana Kai Higashiyaman henkilöhistoriasta kertova, Tuomas Sallisen ja Heikki Mäenpään elokuva ”Matka valkeaan yöhön”.

Walt Disney ja Euroopan taide

Kaupungin taidemuseossa Tennispalatsissa jatkuu Walt Disney ja Euroopan taide 31.5. asti. Näyttely tuo esiin rakastettujen animaatioklassikoiden eurooppalaiset juuret, ja se esittelee rinnakkain Disneyn studioiden taiteilijoiden teoksia sekä Euroopan taiteen tunnetuimpien mestarien tuotantoa.

Näyttelyyn liittyy runsaasti ohjelmaa, josta alla muutama poiminta.

• **Perheviikonloppuna 25.–26.4.** on ohjelmaa kaikenikäisille. Lauantaina: klo 12–13.30 Varjoteatteri-roolityöpaja, klo 14–15.30 Lavastettu kaupunki-lavastustyöpaja, klo 16–17.30 Improvisaatio-näytelmätyöpaja. Työpajat järjestetään yhteistyössä Taideteollisen korkeakoulun kuvataideopettajalinjan opiskelijoiden kanssa. Sunnuntaina: klo 12–14 Olipa ker-

ran...-lavastustyöpaja, klo 15–17 Princessen puvut ja noitien nutut -sekatekniikkatyöpaja.

• **Tapahtuu torstaisin klo 18: 2.4.** Kuvataiteilija Jani Leinonen kertoo nykyaikaisen näkökulman Disneyn tuotantoon, 16.4. animaatiotutkija Tuula Leinosen aiheena on Elävä viiva – suomalainen piirrosanimaatio, 23.4. päätoimittaja Jukka Heiskanen paljastaa Aku Ankan omat suosikkinsa ja 7.5. amanuenssi Soitu Fritzen aiheena on Walt Disney ja Pohjola.

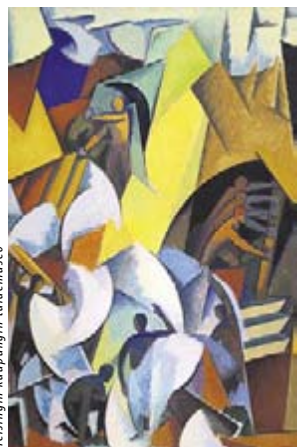
• Tilaisuuksiin pääsee museon pääsylipun hinnalla. Ei ennakkoilmoittautumista.

• Taidemuseo Tennispalatsi, Salomonkatu 15, p. (09) 310 87001 (www.taidemuseo.fi). Avoinna: ti–su klo 11–20.30 (lipunmyynti päättyy klo 20), ma suljettu. Liput: 8/6e. Alle 18-v. ilmaiseksi. Perjantaisin sisäänpääsy on maksuton.

Kalevala Ateneumissa

Ateneumin taidemuseossa voi tutustua 9.8. asti Kalevala-aiheisen taiteen suurnäyttelyyn. Esillä on yli 200 kansalliseepoksesta aiheensa ammentanutta teosta liki kuudelta kymmeneltä taiteilijalta.

Näyttely esittelee Kalevalan monet kasvot – sen, miten teos on puhuttanut kuvataiteilijoita ilmestymishetkestään nykypäivään asti. Näyttelyn historiallinen osuus rakentuu teemoittain kootuihin saleihin. Kansalliseep-

Helsingin kaupungin taidemuseo

Unto Pusa: Sammon taantola

posta juhlistetaan museossa myös tilaus-teoksilla. Kalevalaseura tilasi kymmeneltä kuvataiteilijalta ja kymmeneltä oman aikamme säveltäjältä heidän näkemyksensä siitä, miltä Kalevala näyttää ja kuulostaa vuonna 2009. Uudet taideteokset ja sävellykset muodostavat näyttelyssä oman kokonaisuutensa.

• Ateneum on avoinna ti ja pe klo 10–18, ke ja to klo 10–20 sekä la ja su klo 11–17. Pääsymaksu 8/6,50 e, alle 18-vuotiaat maksutta.

Muksuille

Hysterikana hämmästyttää

Vuotalon galleriaan on pääsiäisen alla ilmestynyt oikea ruohomatto. Ruoholla on puuhailtu kahtena keväänä Mysteripupu. Mutta mitä ihmettä, nyt pupua ei näy missään! Tilalle on pyrähtänyt oikea Hysterikana, joka pitää yllä melkoista metakkaa ja hieman päätöntä meininkiä.

Kana hyvä, yritä rauhoittua, sillä kohta on pääsiäinen... Tule ihmettelemään mitä kaikkea kiire voi saada aikaan!

Esitykset ovat 8.4. klo 10, 14 ja 17. Hysterikanaan on vapaa pääsy.

• Vuotalo, Mosaiikkitori 2, www.vuotalo.fi.

Aarne Alligaattori ja viidakkorumpu

Lastenkonsertin ihanan halattava Aarne Lon vallaton alligaattori, jolla on koko ajan kepposet mielessä. Hän osaa soittaa viidakkorumpuja, mutta muuten esityksen musisoinnista vastaavat Aarnen parhaat kaverit Macke ja Tomas.

Esitys on iloinen sekametalisoppa kujeilua ja tarttuvia lastenbiisejä. Musiikkityylit vaihtelevat muun muassa po-

pin, reggein, viisujen ja countryn välillä. Malmitalon konsertit kestävät n. 1 h ja ne on tarkoitettu yli 2-vuotiaille. Esitykset 28.4. klo 9, klo 10.15 (ruotsiksi) ja klo 18. Liput aamun konsertteihin 5 e ja illan esitykseen 10 e. Lipunmyynti p. (09) 310 12000 (ma–pe klo 12–18, vain pvm) ja Lippupalvelu.

• Malmitalo Ala-Malmin tori 1, www.malmitalo.fi.

Kulttuuriannos kaikenikäisille

Stoan Vauvasta vaariin -viikon 21.–26.4. monipuolinen ohjelmisto tarjoaa elämyksiä niin taaperoilta kuin senioreillekin. Teemaviikko starttaa vauhdikkaasti konserteilla ja jatkuu torstain ja perjantain esityksillä, jotka ovat teatteria aikuisempaan makuun. Lisäksi teemaviikko tarjoaa nuketeatteria niin nuorille kuin vanhoillekin.

• 21.4. klo 19 Teatteri Vanha Juko: Lau-luja rakkaudesta. Näyttelijä-laulaja Ritva Sorvali ja Vanha Juko Band esittävät kauneimpia rakkauslauluja kautta aikojen. Kesto 2 h (väliaika), liput 10/6 e.
• 22.4. klo 18 Jytäjyrsijät. Jytäjyrsijät on neljän rokkikroton timantinkova bändi, joka soittaa vauhdikkaita, omia laulujaan lapsille ja lapsenmielisille. Bändissä esiintyvät Lari ja Sami Jytäjyrsijä, Tsygä Hilleri sekä Antti Anakonda. Kesto n. 1 h, liput 4 e.

Kuvassa Rokkibändi Jytäjyrsijät.

Kuvassa Maria Nissw.

• 23.4. klo 10.30 & 13 Teatteri Vanha Juko: Tyttö jonka tuuli vei & Muna. Kahdessa afrikkalaisessa sadussa seikkailevat tytöt joutuvat varsin omituisiin naimakauppoihin. Kaj Chydeniuksen runoksi kirjoittama ja säveltämä satuooppera on Chydeniuksen taattua laatua. Katsomossa viih-

Kuva Tom Nyman

tyvät niin lapset kuin aikuiset. Kesto 40 min, Esitys on yli 3-vuotiaille. Vapaa pääsy, paikkavaraukset: (09) 310 88412 tai stoa.lipunmyynti@hel.fi.

• 23.4. klo 19 Teatteri Turmio: Pienin yhteinen jaettava. Pirkko Saision omaelämäkerrallisiin romaaneihin perustuva Pienin yhteinen jaettava on näytelmä ulkopuolisuudesta, identiteetistä – kadonneesta maailmasta, joka jätti meihin särkevän jälkensä. Kesto 2 h (väliaika), liput 10/6 e.

• 24.4. klo 19 Kiitos eilisestä! Tack för igår! Kaksikielinen esitys Eeva Kilven teksteistä Eeva-Liisa Haimelinin ja Lena Labartin tulkitsemana. Kilven runot pysäyttävät suorudellaan ja kursailemattomuudellaan – niissä arki ja filosofia ovat yhtä. Kesto n. 1 h, liput 10/6 e.

• 26.4. klo 13 & 15 Ofelia ja Varjojen Teatteri. Nukeilla ja varjoilla esitetty tarina kertoo vanhenemisestä, tarpeettomaksi tulemisen voittamisesta, matkalle lähtemisestä ja varjojen kauneudesta. Kesto 45 min, sopii erityisesti ikä-ihmisille ja yli 5-vuotiaille lapsille. Liput 4 e. Lipunmyynti p. (09) 310 12000, stoa.lipunmyynti@hel.fi, Lippupalvelu tai tuntia ennen ovelta.

• Stoa Itä-Helsingin kulttuurikeskus, Turunlinnantie 1, www.stoa.fi.

Oemotståndligt. Såpbubblor och clowner trollar fram en glad dag. Sjukhusclowner rf. arbetar på barnkliniken.

Ett skratt för livet

Foton Leif Weckström

Först syns den runda röda näsan. Sedan den tokiga hatten på svaj och så den granna tröjan under den vita läkarrocken. Lite buller och lite stök, en sång eller två och prat, mycket prat. Pajsprat såsom clownen pratar.

Julianna, tre år har ett försiktigt leende och en skygg blick. Men sedan är blygheten som bortblåst. Så kommer skrattet, förtjusningen och engagemanget. För en stund är allt annat borta.

Sjukhusclownerna **Pia Tapio** och **Taina Mäki-Iso** kan sin sak. De trollar bort något av vardagen med sina konster, sin sång och sina tokiga, roliga frågor och svar. Pia och Taina är två av tjugonio sjukhusclowner, professionella skådespe-

lare och artister, som regelbundet besöker Barnkliniken och några andra barnsjukhus i Finland.

”Varje dag möter vi minst tiotals barn, anhöriga och personal. De behöver alla få skratta gott och glömma stunden”.

Som läkare, fast roligare

Sjukhusclownerna agerar lite som läkare på rondan och tar sig an alla patienter på avdelningen. De kommer en viss tid, en viss eftermiddag och på Barnkliniken uppträder de alla tisdagar, onsdagar och torsdagar. Många föräldrar kommer till avdelningen för att ta del av stunden med sitt barn.

Sjukhusclownerna besöker allt från poliklinikerna till intensiv-, neurologi-, barnkirurgi-, njur-, hjärt- och transplantationsavdelningarna och också avdelningar för ortopedtraumatologi, pediatri, hematologi, urologi och cancersjukdomar. I praktiken handlar det om nästan alla avdelningar för barn.

”Det är ofta barn som är mycket sjuka. Men glädjen att kunna glädja dem är oerhörd”, säger skådespelaren **Lilli Sukula-Lindblom** som hämtade modellen till organiserad verksamhet från USA till Finland i början av 2000-talet.

Hon hade stiftat bekantskap med sjukhusclownernas ”uppfinnare”, cirkusartisten **Michael Christensen** i New York där han startade verksamhet redan 1986. Sukula-Lindblom studerade som Fulbrightstipendiat sjukhusclowneri i New York hösten 2000. I dag är verksamheten etablerad

och arbetar som registrerad förening. Och framförallt är sjukhusclownerna en del av rutinerna på sjukhuset.

Viktigt med kontinuitet

”Sjukhusclownerna finns för barnen och vi möter dem ofta i korridoren. Vi går in i patientrummet bara om barnet ger tillstånd. Och vi ska inte störa personalen på avdelningen. Samtidigt är kontinuitet viktigt. Vi har ännu aldrig avbokat en clowndag”, berättar **Lilli Sukula-Lindblom** som i sin egenskap av sjukhusclown heter Rockenfäller efter sin ”avlägsna amerikanska släkting Rockefeller”.

För barnet, föräldrarna eller sjukhuset kostar sjukhusclownernas besök ingenting.

”Vi finansieras verksamheten med hjälp av stöd av Penningautomatföreningen som står för cirka hälften av kostnaderna och därtill får vi medel av fonder, företag och privatpersoner”.

Sjukhusclownerna deltar regelbundet i skoling och fortbildning i allt från att trola med bollar, improvisera och spela.

När sjukhusclownerna **Pia** och **Taina**, alias **Tohutori Tomera** och **Tanttaralla**, träffar femåriga **Venla** är hon inte riktigt intresserad först. Men det dröjer inte många minuter innan hon lever sig in i clownernas värld. Och Venla är oerhört stolt när det går upp för henne att hon faktiskt besitter magiska krafter. Ögonen tindrar när hon blåser på clownerna som nästan trillar omkull. Hon skratrar av hjärtans lust. Det är henne unnat.

Svenska med en nypa finska, spanska och engelska

Algeriet, Japan, Spanien, Mexiko och Tyskland och några länder till. Gruppen som bänkar sig runt de enkla bordet kommer från många länder och flera världsdelar. Medlemmarna i gruppen har också varierande bakgrund. Hemmafru, studerande, läkare, barnskötare.

Den gemensamma nämnaren är intresset för det svenska språket. Och engagemanget i kursen.

Det är Arbis som ordnar kursen och den pågår på Verandan i Luckan. Målgruppen är invandrare som vill lära sig svenska.

"Nu går vi igenom läxan. Ni har väl läst den och gjort uppgifterna", frågar lärarinnan **Jenny Kajanus** och ser ut över rummet. Kajanus är för tillfället huvudlärare i svenska i Arbis där hon började för några år sedan som timplärare i spanska.

Den här gången har alla inte gjort läxan och någon ser riktigt skamsen ut.

Deltagarna i kursen läser nybörjar-svenska under en period på sex veckor. Sedan kan man bygga på med några lika långa fortsättningskurser som ordnas antingen på Arbis på Dagmarsgatan eller i Stoa. Nybörjarkursen är gratis.

Samarbete. Mamma Martha Vera Ortiz går på nybörjarsvenska och förstår redan en hel del. Lilla Isa säger ännu inte så mycket men växer upp med minst två språk, spanska och finlandssvenska.

Lära är roligt. Jenny Kajanus undervisar bland annat svenska för invandrare men hon är också timplärare i spanska. Och tycker tydligt om att undervisa.

Den här timmen försöker Kajanus lära kursdeltagarna att skilja på de obestämda formerna en och ett. Det är inte lätt. Men det blir många skratt och stämningen är glatt informell.

Det är inte enkelt att uttala livsmedelsaffär eller skilja på cykel och cykeln om man har rötterna i ett land där inga ord påminner om svenskan.

Kajanus förklarar och varvar suveränt svenska med spanska och engelska samtidigt som någon svarar med hjälp av en nypa tyska. Men det är tydligt att alla förstår varandra och vad som avses. En fungerande form av språkbud.

Martha Vera Ortis är från Mexiko och bosatt i Finland sedan fem år. Det är kärleken som har fört henne till Finland via Frankrike. Martha kan redan prata lite svenska och hon förstår en hel del. Hon

är gift på finlandssvenskt håll och har nu föresatt sig att kunna så bra svenska att hon kan ta del av alla diskussioner i familjekretsen i Helsingfors.

Hennes dotter **Isa**, ett och ett halvt år, har fått följa med den här gången och hon betraktar Kajanus med road och nyfiken blick. Storasyster är på dagis.

"Jag har hela tiden haft för avsikt att lära mig svenska men det har inte blivit av på allvar. När min äldre dotter började på dagis insåg jag sedan att hon kommer att ha ett språk som jag inte har. Och jag vill verkligen lära mig. Dessutom är det säkert bra att kunna svenska när man ska söka jobb", säger Martha.

Nybörharkurserna i svenska startar med sex veckors mellanrum och tjugo elever ryms med. Anmälan och mera information på Arbis, www.arbis.fi.

Trivsamt tivoli med böcker

Annegården på Annegatan 30 i centrum av stan förvandlas i maj till ett tivoli där allting kretsar kring nya barn- och ungdomsböcker. I huset jonglerar man med sagor, ordverkstäder och bokbingo och medverkande är allt från författare och illustratörer till figurer ur barnbokens värld. Bland andra kommer **Malin Kivelä** och **Monica Vikström-Jokela** att delta i tivolit.

Barnboktivolit är flerspråkigt och öppet för alla, både stora och små. I synnerhet då tivolit öppnar söndagen den 17 maj är programmet upplagt för hela

familjen. På söndageftermiddagen har den svenskspråkiga publiken tillfälle att njuta av musikteaterföreställningen *Vem ska trösta Knyttet?*

Under de tre följande dagarna är evenemanget i huvudsak riktat till dagisbarn och skolelever. I konceptet ingår många verkstäder och diskussioner och så finns en sagoautomat. I sagotältet leder **Linda Bondestam**, **Annika Sandelin** och **Malin Fagerström** svenskspråkiga ord- och bildverkstäder för barnen.

Barnboktivolit ordnas nu för andra gången och ska bli en återkommande

fest för alla vänner av bra böcker för barn och unga. Det är Annegården och kulturcentralen som ordnar tivolit i samarbete med förlagen, författarföreningarna, IBBY, Läscentrum och flera andra som fungerar inom branschen.

Barnboktivolit pågår mellan 17 och 20 maj och inträdet är fritt till alla program. När det gäller vissa seminarier och verkstäder förutsätts förhandsanmälan.

🕒 *Fritt fram. Barnboktivolit jonglerar med sagor och ord, bilder och figurer, huller om buller och i dagarna fyra.*

I korthet

Från Brahms till Vreeswijk i Nordsjö

Rastis i Nordsjö håller i vår ett musikaliskt program rikt på variation. Söndagen den 5 april kl. 14 är temat musikaliska stämningar och skön musik av Johannes Brahms. Medverkande är Johanna Fernholm, Joanna Broman och Markus Pelli.

Söndagen den 19 april framför Anders Grönroos och Anders Östling ett urval visor och sånger av den mångsidiga trubaduren Cornelis Vreeswijk. Och senare samma söndag kl. 17 förvandlas Anders Grönroos till Apan Anders som underhåller barn i åldern ett till åtta med både välkända barnsånger och nya.

Musik med Leonard Cohen

Musikaftonen i Luckan i april bjuder på musik av Leonard Cohen. Det är Charlie Harjulin som tolkar Cohen den 10 april kl. 19. Två veckor senare, den 24 april kl. 10 blir det musikafton med sköna sånger av kända divor. Då är det Sofia Fri som sjunger med piano som ackompanjemang. Inträde 8 euro.

Karin Dunboll

Karin Dunboll är dockteater för de allra minsta barnen. Hon gästspelar på Rastis söndagen den 5 april kl. 17. Sagan handlar om betydelsen av att hjälpa andra. Rastis ligger vid Fjärdstråket 6.

Regnbågshelgen i april

Föreningen Regnbågsankan ordnar i mitten av april den traditionella Regnbågshelgen med program främst i Luckan. I evenemanget ingår allt från föreläsningar och fest till regnbågsgudstjänst. Regnbågshelgen vill nå alla finlandssvenska hbt-personer, deras vänner och familj och förstås alla andra som intresserar sig för jämställdhet och minoritetskultur. Hbt står för homosexuella, bisexuella och transpersoner. Programmet på Luckan är den 18 april kl. 11–23.

Upptäck din stad

Parkour är program i regi av Ung Info. Det betyder att man utforskar centrum av Helsingfors på ett kreativt, skojigt och fascinerande sätt. Ingenting annat krävs än lämpliga kläder och förhandsanmälan på www.unginfo.fi. Pågår 23 maj kl. 11–16.

Fantomen i Saftsalongen

Fantomen på Operan spelar nu i en version för barn som fyllt tre år. Det sker i samband med vårens sista saftsalong som hålls den 9 maj kl. 13. Fantomen på Operan är rolig och spännande och handlar om kärlek och vänskap.

Bott på barnskyddet?

Jeanette Forss som studerar socialt arbete vid samhällspolitiska institutionen vid Helsingfors universitet söker kontakt med personer som varit placerade på barnskyddsanstalt. "Du ska vara minst 22 år gammal och varit 12 eller äldre vid placeringen. Berätta om ditt liv i dag och hur placeringen påverkade dig, om dina erfarenheter, tankar och känslor. Du får vara anonym, alla svar behandlas konfidentiellt och man får skriva på svenska, finska eller engelska. Skriv före sista april 2009 till Pro gradu/Jeanette Forss, Snellmansgatan 10, 00014 Helsingfors universitet eller jeanette.forss@helsinki.fi.

På väg. Inom 120-årsjubilerande AFK tävlar man om månadens bild. Ordförande Mikael Albrecht visar upp sina bidrag till temat "På väg". Ett bidrag föreställer stressiga metropassagerare, det andra den sista färden för en död indisk ko.

Inte störst men äldst i hela Norden

Amatörfotografklubben i Helsingfors, AFK är inte den största i sitt slag men är inte bara äldst i Finland utan också i hela Norden.

"I Stockholm fanns faktiskt en amatörfotoklubb som grundades före AFK men den är inte längre verksam. Och vi är det i alla högsta grad", säger AFK:s ordförande Mikael Albrecht.

I vinter har det gått 120 år sedan AFK grundades. Ett upprop publicerades den 22 februari 1889 i Hbl. "De damer och herrar som önska inträda en tilltänkt fotograf-amatörklubb i Helsingfors behaga sammanträda till förberedande möte lördagen den 23 februari kl. 6 e.m i Kleinehs hotell". Lite senare lät Kejserliga Senaten meddela att man godkänt klubbens stadgar och hälsade dessutom verksamheten välkommen. Tio år senare var umgänget av ett protokoll att döma livligt: "Efter mötet hvidtog en animerad supé hvarunder den angenämaste stämning var rådande. Samkvämet varade till arla morgonstund hvarunder det ena talet aflöste det andra".

I dag har AFK 130 medlemmar varav närmare fyrtio är aktiva. Den finskspråkiga kollegan, Kameraseura har 1300 medlemmar och samarbetet mellan de två för-

eningarna är gott. En del av AFK:s medlemmar är aktiva i båda klubbarna.

Labbet i Tölö

Mikael Albrecht sitter i AFK:s lokal på Tölögatan. Lokal är kanske att ta i, för det handlar om källaren bredvid pannrummet. Det är lågt till tak och mysfaktorn är inte hög. Men de två små rummen, som utgör labbet, tjänar sitt syfte.

"Här har vi verkat i många år. Och labbet fungerar fint. Vi har utrustning för behandling av bilder i dator, printer och så har vi ett traditionellt mörkrum. Medlemmarna bokar tid och har så kallat abonnemang för att få använda utrustningen. Datorn och mörkrummet är ungefär lika efterfrågade", säger han. AFK ordnar möte för medlemmarna regelbundet den sista torsdagen varje månad.

"Då väljs månadens bild som utgår från ett visst tema. Temat i januari var "På väg" och i februari "Hoppsan". Det är fritt fram att associera. Vid varje månadsmöte medverkar en utomstående person som dels håller föredrag, dels är enväldig domare och utser månadens bild. Då händer det inte att man börjar favorisera någon viss stil eller en viss typ av mo-

tiv. Var och en tävlar med ett bidrag i var sin klass för färg respektive svartvit bild".

I tävlingen om månadens bild uppmärksammas de tre bästa i var sin klass, ett hedersomnämmande och publikens favorit.

"I slutet av årets kröns sedan årets fotograf. Årets fotograf har fått sammanlagt mest poäng i tävlingarna om månadens bild. Så för att bli årets fotograf ska man vara aktiv. Årets fotograf får sedan äran att uppbevara vandringspokalen".

Medlemmarna i klubben har väldigt varierande bakgrund och könsfördelningen är ganska jämt 50/50.

"Vi har allt från skolelever till pensionärer. Bland oss finns folk från de mest varierande yrken, även före detta proffsfotografer. Alla är välkomna som bara är intresserade av bilder".

AFK ställer också ut. Utställningarna brukar pågå på väggarna på kafé Wayne's coffe på Alexandersgatan 11. På programmet står också kurser i såväl hantering av digikamera som bildbehandling i photoshop.

• Mikael Albrecht ger mera information och svarar på frågor om medlemskap. Det kostar förresten 26 euro i året. Man når honom bäst på e-postadressen: mikael.albrecht@f-secure.com.

Se upp, zigenare!

Om attityder och fördomar, historia och nutid, kultur och missförstånd. Det handlar den nya utställningen i Villa Hagasund om och man har kallat den "Se upp, zigenare! Missuppfattningens historia".

Utställningen har sitt upphov i Luxemburg där den visades 2007. På stadsmuseet utgår man från samma material men den i Helsingfors är samtidigt klart anpassad till våra förhållanden och skildrar även kale-romerna i Finland. Ur helsingforsisk synvinkel är utställningen aktuell också i samband med att de romska tiggarna från Rumänien syns starkt i ga-

tubilden. I Villa Hagasund finns deras dystra historia beskriven. Utställningen är en möjlighet att reflektera över fördomar som romerna – en urgammal men samtidigt okänd och missförstådd minoritet – blivit utsatta för i århundraden. Namnet på utställningen är medvetet provokativ, men zigenare är ett begrepp som många romer inte anser vara kränkande. Den nedlåtande innebörden i ordet kommer från sättet ordet används av majoritetsbefolkningen. Stadsmuseet arrangerar guidade turer på utställningen och på svenska sker det söndagen den 3 maj kl. 15.

Tre romska kvinnor i fotoateljé i Helsingfors på 1930-talet.

Mitä jos?

Vanha äijä makaa kartsan reunal. Se goisii varmaan. ”Kännis se on ku käki.” Ohikulkijoil on varma mielipide, vaik joku funtsaaki puolääneen, et tarttisko sitä snadisti tönästä. Mitä jos se ei ookkaa jurrissa, jos se onki klesa?

Ostarin käytäviä dallaa snadi friidu ja jutteele itekseen. Ohikulkijat tsiigailee ja griinailee. Sen mutsi tai fajia on varmaan ihan tos lähellä. Mut mitä, jos se onki eksyny?

Seinän takaa kuuluu hirvee metakka. Ne huutaa ja viskoo kamoja. Ja sit on ihan hiljasta. Kragis on ohi vai onks se? Mitä jos ne tarttis jotain jeesii?

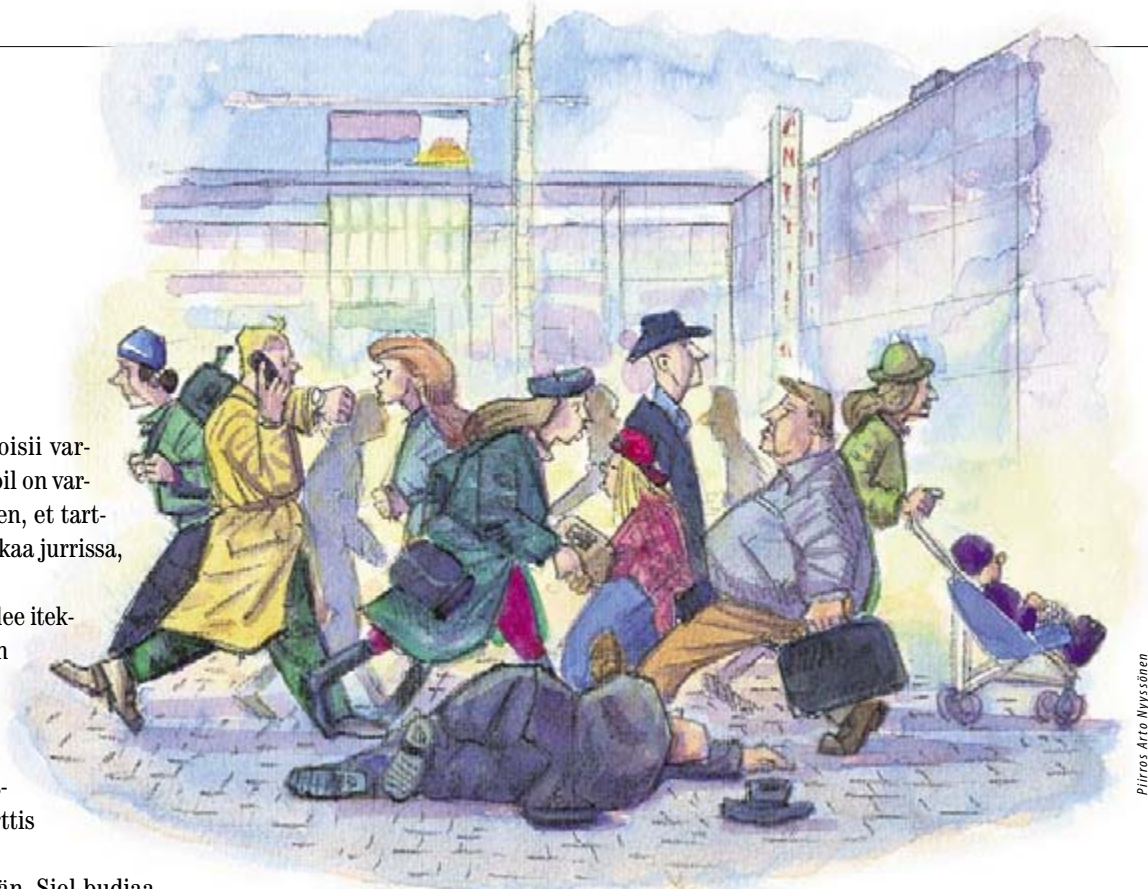
Yläkerras kolahtaa ja sit ei kuulu mitään. Siel budjaa semmmonen vanha muori yksin. Rollarin kans se kulkee ja hissis aina smailaa ja kaveeraa jotain. Tarttisko mennä tsiigaan, et sil on kaikki kondikses? Naapuriin on flytannu uutta jengii. Mut onks ne snadisti leuhkii, ku ne ei moikkaa. Mitä jos moikkais ite ekaks?

Kaverin fiuden takaikkuna oli pantu keskel päivää mäsäks Itiksen parkkihallis. Takapenkilt oli pöllitty kangaskassi. Tartteeks lemnaa kassii takapenkille vorojen vohkittavaks, eiks siit oo muka sata kertaa varotettu!. Mut kai joku näki, et se tai ne, ku se fönarin söndras, ei ollu oikeel asial. Jos ei jänänny mennä väliin, ni ois kai voinu soittaa jeparit hätiin, ku skoudeaseema on ihan samas talossa. Mut ei vaan voinu. Mikä meit nykysin vaivaa? Minne hävis naapuriapu?

Joillekki on onneks jääny päälle vanhan stailin mukana tapa jelppii aina, ku vaan jeesii joku tarttee. Ei ne skagaa, et tulee turpaan. Pistää kyl välil funtsaan, et hirvaaks sitä. Täs joku aika sit metros menin ojentaan yhtä kundii, ku divas kaljaa ja kuraset klabbitt oli vastapäisel penkillä. ”Mitä ... tuusä muija tuut aukoon päätäs”, huus kundi ja heilutti sitä kaljafindaa niin, et mä katoin parhaaks häipyy.

Mun lapsuuden gimmafrendi kaveeras, kuin se oli Itiksen tortsan reunal ruvennu jeesaan yhtä jurrista. Äijä oli maannu jengin jalois eikä päässy klabeille, vaik kuin ois tsempannu. Tää avulias muija jelpi kundin pystyyn ja piti sille saarnan, et sen kandeis hakeutuu himaan päin. Ainakaan ei ois järkeä divaa enää brekkuu. ”En tiä jelppasko, kantsi ainaki koittaa.”

Toinen tuttu muija kerto, et se oli menny jututtaan semmost eksyneen näköst pikkufriiduu ostarin väentungokses. Eiks siihen pöllähtäny friidun mutsi ja ihan jeevelinä rupes sättiin, et kuin se kehtaa rupee häiritseen viatont lasta. Pelästyy viel, pikkunen.

Piirros Arto Nyysönen

Ja jänäiskö sitä mennä ringaan naapurin dörtsin klokuu, jos sielt kuuluis kragiksen ääni. Ainaski jeparit varottaa, ettei kande mennä sekaantuun ihan mihin vaan.

Ennen stadis vanhois talois kaikki oli yhteistä, niin ilot ku surutki. Naapureist käytiin frogaamas, jos pentu ei ollu tullu ajois himaan. Naapurin muorille käytiin lähibuidust tsöpaamas maitolitra ja kävelytettiin sitä, jos se oli sen verran klesa, ettei yksin jänänny ulos mennä. Naapuriin mentiin spiidaan, ku ukko tuli stidis himaan ja rupes sättiin muijaa ja mukuloit. Ja jos se äijä niin buleil kierroksil kävi, et tartti lähtee hatkaan, naapuri oli sillonki jeesaamas. Eikä niit juttui levitelty pitkin maailmaa.

Mä jotenki toivon ja oikeestaan uskonki, et vanhat ajat on tulos takas. Se tapahtuu vähitellen, mut varmaan tapahtuu. Jengi tulee gamlaks ja haluu budjaa himassa niin kauan ku suinki, mut mistä tyypit, ku niit jeesaa. Kotiapuu ja lastenhoitoo voi pian olla melkeen mahoton skaffaa, ku se niin sanottu yhteiskunta ei enää pysty. Omaiset budjaa kaukana tai ne on duunissa tai hoitaa omaa perhettä. Ne ei kerkee. Mut ku naapuriavust tulee taas maan tapa, on iisi jelppii kaikkii, ku apuu tarttee. Me gamlat, ku ollaan viel siin kondikses, et jaksetaan jeesaa muita, ollaan arvoss arvaamattomas.

Mutsin serkku täytti just 95. Me käydään sillon tällön sitä helssaamas ja panemas meiän omii elämän arvoja kondikseen. Tsitataan jonkun aikaa, divataan borkat ja jutellaan mukavii. Sen öögat tuikkii, ku se skoijaa, et se on varmaan tänne glömmattu, ku kaikki kaverit on jo aikaa sit delannu vek. Ku tehään lähtöö, se toivottaa: ”Hyvää tuuria!” Pitäis käydä useemmin. Ei pääsis unohtuun, et onni on snadeist asioist kiinni. Siihen ei paljo fyrkkaa tartteta.

Raija Tervomaa

• raija.tervomaa@kolumbus.fi

Kaupungintalolla konsertteja joka makuun

Kaupungintalon juhlasalissa järjestetään sunnuntaisin konsertteja, joihin on vapaa pääsy. Liput on noudettava viikkoa ennen konserttia Virka Infosta.

• **19.4. klo 15** Heikki Mäenpää & White Night Ensemble. Luonto on sielun peili – Musiikkimaisemia Kai Higashiyaman taiteessa. Tokiossa keväällä 2008 ensi-iltansa saaneen konsertin Suomen kantaesitys liittyy Virka Galleriassa samaan aikaan esillä olevaan näyttelyyn. ”Elämäni maisemia – Japanilaisen taiteilija Kai Higashiyaman henkilökuvaa.”

Lisätietoja:
www.higashiyama.fi.

• **26.4. klo 15** Filharmoninen iltapäivä. Helsingin kaupunginorkesterin kamarimusiikkisarja kaupungintalon juhlasalissa.

• **10.5. klo 15** Stadin mutsit jammaamaan – Äitienpäivän rokkikonsertti.

• **24.5. klo 15** Filharmoninen iltapäivä. Kevään uuden sunnuntaimatinee päätää HKO:n viulisten mestarikurssi. Mestarikurssilaisten päätöskonsertissa esiintyy myös kurssin huippupedagogi, korelainen viulutaiteilija Mi-Kyung Lee yhdessä oppilaidensa kanssa.

• Kaupungintalo, Virka Info, Pohjoisesplanadi 11–13, Avoinna ma–pe klo 9–19, la–su klo 11–17, p. (09) 310 1111 (ma–pe klo 9–15).

Kehitysvammaiset tempaisevat Espalla

Esplanadin puistossa järjestetään toukokuussa ensimmäistä kertaa kehitysvammaisten toritapahtuma. Torstaina 28.5. pidettävä tilaisuus koostuu yhteen lähes kaikki kehitysvammaisten järjestöt ja yhteisöt esittelemään toimintaansa puistoon. Koko päivän ajan on Esplanadin lavalla ohjelmaa, josta suurin osa on kehitysvammaisten tekemää. Lavalla nähdään niin sirkusta, teatteria kuin musiikkiesityksiäkin. Tiukkaa asiaakin tuodaan esille paneelikeskustelussa, jossa kehitysvammaisten kysymyksiin vastaavat yhteiskunnalliset päättäjät. Myös Helsingin kaupungin tuettu työ on esillä, ja yrityksiä haastetaan tuomaan panoksensa asiaan.

Lukijakilpailu

Helsinkiä 1920-luvulla – kuin Keski-Euroopassa. Missä päin pääkaupunkia on kuvattu tämä tunnelmallinen näkymä?

Vastaukset pyydetään toimittamaan 20.4. mennessä osoitteella Helsinki-info "Lukijakilpailu" PL 1, 00099 Helsingin kaupunki tai sähköpostitse helsinki-info.lukijakilpailu@hel.fi. Muistakaa liittää vastaukseen myös postiosoitteenne.

Vastaus edellisen lehden kysymykseen

Edellinen kysymyskuva tallennettiin helmikuussa vuonna 1944 suurpommitusten jälkeen. Katunäkymä tuhoineen oli Kampista. Kuvassa näkyvät näyttävä, koristeel-

linen sisäänkäynti kuuluu arkkitehti **Lars Sonckin** suunnittelemaan rakennukseen Fredrikinkatu 32–Lönnrotinkatu 17.

Martti Helminen

Oikein vastanneiden joukosta arvottiin voittajaksi **Tuomo Vainio**. Palkintokirja on lähetetty voittajalle. Onnittelumme!

Kuvat: Päättäväiset

PalveluInfo

3T-ratikalla Kamppiin

Ratiaoaunulinja 3T on alkanut liikennöidä Kamppiin ja Mikonkadulle. Uudistuksella on haluttu parantaa esimerkiksi linja-autoaseman saavutettavuutta, koska uudistus tuo pysäkin Kampin metroaseman kohdalle Fredrikinkadulle. Myös Simon- ja Mikonkatu saavat pysäkit.

Reittimuutoksen jälkeen 3T kulkee kumpaankin suuntaan reittiä Runeberginkatu–Arkadiankatu–Fredrikinkatu–Urho Kekkosen katu–Annankatu–Simonkatu–Kaivokatu–Mikonkatu–Aleksanterinkatu. 3B ajaa molempiin suuntiin reittiä Kaisaniemenkatu–Kaivokatu–Mannerheimintie–Bulevardi.

Uuden reitin vuoksi linjojen 3B ja 3T pysäkeistä poistuvat käytöstä Luonnontieteellisen museon kohdalla Arkadiankadulla, Lasipalatsin kohdalla Mannerheimin-

tiellä sekä Ylioppilastalon kohdalla Aleksanterinkadulla olevat pysäkit.

Käytännössä reittimuutos toteutetaan vaihtamalla linjojen 3B ja 3T tunnuksat ennen Olympialaiturin ja Eläintarhan päätepysäkkejä. Kahdeksikon muotoisen reitin toista puoliskoa ajetaan linjatunnuksella 3T ja toista tunnuksella 3B. Linjojen lähtöajat päätepysäkeiltä säilyvät ennallaan.

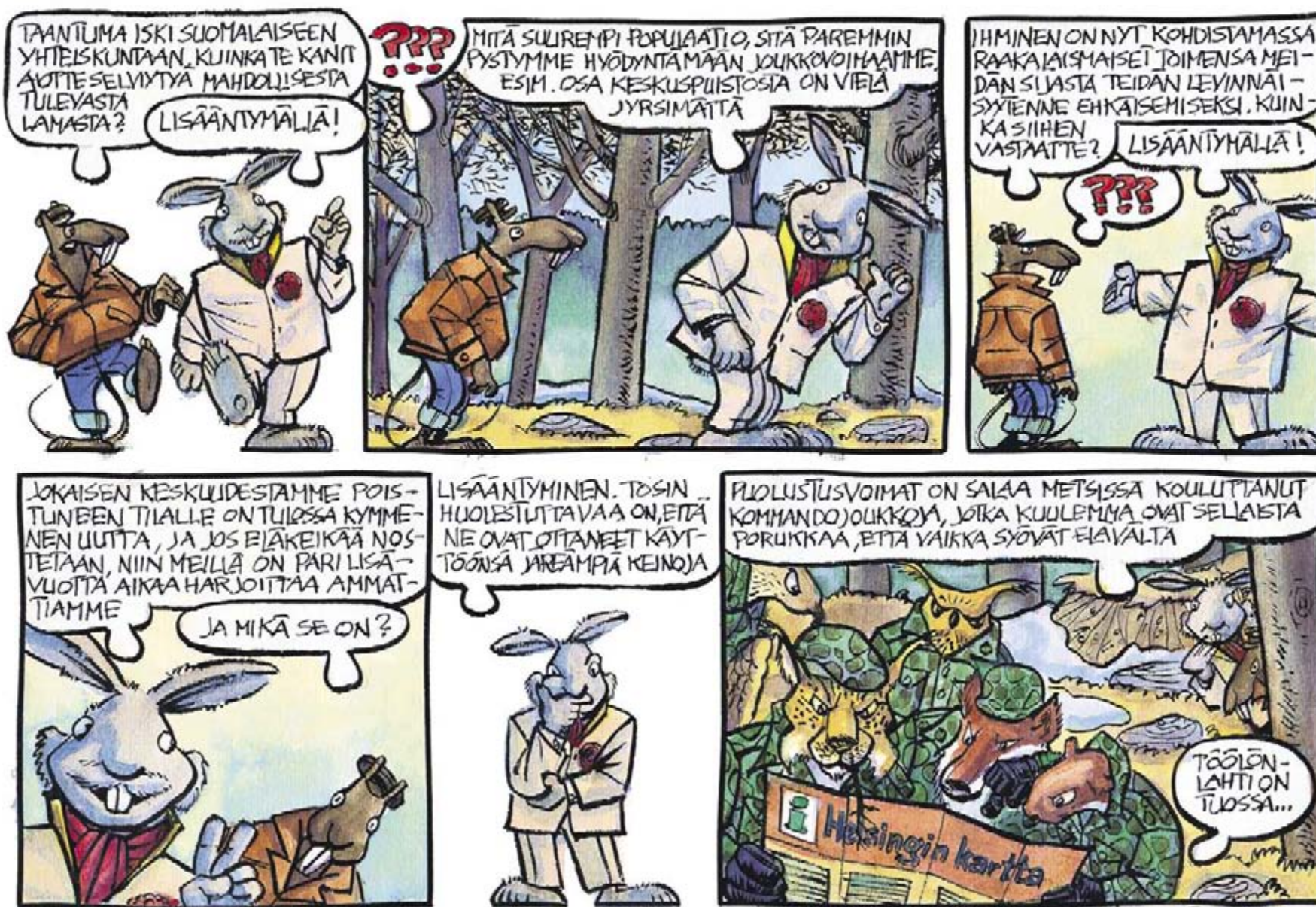
Linja 3T alkaa aiemmasta poiketen pysähtyä kumpaankin suuntaan mennessään Rautatieaseman kohdalla Kaivokadulla. Samaa pysäkkiä käyttää molempiin suuntiin myös 3B. Muistisäännöksi on ehdotettu sitä, että uusilla rataosuuksilla Kamppiin ja Mikonkadulla ajetaan ainoastaan linjalla 3T eli niin kuin Töölöön ja torille, kun taas 3B vie Brahikselle ja Bulevardille.

Sosiaalipäivystys muutti

Helsingin sosiaalipäivystys on muuttanut Hakaniemeen osoitteeseen Säästöpankinranta 2 A. Sosiaalipäivystyksen puhelinnumero 020 696 006 säilyy ennallaan.

Sosiaalipäivystyksestä voi kysyä neuvoa ja tukea vuoden jokaisena päivänä ympäri vuorokauden. Päivystys auttaa sosiaalihuollon kriisitilanteissa erityisesti iltaisin ja viikonloppuisin, sillä virka-aikana kello 8.15–16 helsinkiläisiä palvelevat ensisijaisesti oman asuinalueen sosiaaliasema, perhekeskus ja muut toimipisteet.

Rottapoika Stadissa

Piirtänyt ja käsikirjoittanut Arto Nyyssönen

Arto "Artsi" Nyyssönen on helsinkiläinen kuvittaja ja sarjakuvapiirtäjä. Hän on tehnyt lehtikuvituksia yli 20 vuotta muun muassa Helsinki-infoon.

Pohjatuulen matkassa

Tähtitorninmäeltä näkee kauas – vaikka neljäkymmenen vuoden taakse, jolloin kuvataiteilija **Kuutti Lavonen** keikkui mäen puissa ja patsaissa kavereineen. Kesäisin he pulikoivat Aino-patsaan koristamassa lammessa. Myöhemmin klopit huvittelivat pistäytymällä rannan ruotsinlaivoissa siivoojien perässä. Lavosten koti oli kivenheiton päässä, niin kuin kuvataiteilijaisi **Ahti Lavosen** ateljeekin. Tekstiilitaiteilija **Maija Lavonen** jäi asumaan alueelle miehensä kuoltua Kuutin ollessa 10-vuotias ja hänen dramaturgisisarensa **Susan** 4-vuotias.

”Tuohon aikaan taisin omia ystäväni **Teemu Nikkilän** yksinhuoltajaäidin itselleni kakkosäidiksi. Parikymmentä vuotta täällä tuli seikkailtua. Kerrankin pallo lensi Neuvostoliiton suurlähetystön pihaan, ja kun kiipesin takaisin sitä hakemasta, oli mustamaija odottamassa. Huoneeni seinään osui iltaisin Suomenlinnan majakan valo. Opim näkemään horisontista sään. Kierrän vieläkin mielelläni rantoja, vaikka hakiessani **Essiä** ja **Eekkaa** koulusta”, kertoo Lavonen Tähtitorninmäen tuulisella harjalla.

Kuutti Lavonen on käynyt lastensa lailla Helsingin ranskalais-suomalaista koulua, koska hänen vanhempansa halusivat säilyttää poikansa kielitaidon, joka syntyi perheen Pariisin-talvina. Kouluperinteen jatkaminen oli luontevaa, sillä Essin ja Eekan äiti on ranskalaiseen filologiaan erikoistunut yliopistonlehtori **Ulla Tuomarila**.

Lavosen lapsuuden kulmilla on ollut tärkeä rooli hänen myöhemmissä vaiheissaankin: Tehtaankadulla oli kilvitolografiaverstas ja Pursimiehenkadulla Kuvataideakatemian taidegrafikan osasto, jonka johtajana ja professorina hän toimi vuosituhaten taitteessa.

”Ei taidetta tarvitse ymmärtää, vain kokea.”

Kotikaupunkia ei sitä vastoin juuri näy Lavosen monien kertaan palkituissa temperoissa tai mustaliitu- ja pastellimaalauksissa, sillä niissä ovat pääosassa kasvot, joilta heijastuvat sisimmän liikkeet ja tunnetilat. Lavonen on antanut kasvot myös Etelä- ja Pohjatuulelle Ateneumin Kalevala-näyttelyssä, jonka nykytaiteen osuuteen tilattiin teosparit kymmeneltä kuvataiteilijalta ja säveltäjältä.

”Kävimme **Olli Kortekankaan** kanssa antoisia keskusteluja. Sain kuunnella hänen sävellystään maalatesani ja miettiessäni oman työni ratkaisua. Lisäsin lopulta kokonaisuuteen varovaisen piirustuksen Pohjatuulesta tuomaan toisenlaista ulottuvuutta. Olen iloinen kaikkien tilattujen töiden hyvästä tasosta ja siitä, kuinka jokainen taiteilija on kyennyt säilyttämään persoonallisuutensa ja luomaan uudenlaisia tätä aikaa kuvaavia tulkintoja, joissa on silti resonanssi perinteeseen. Näin EU-aikana on hyvä muistaa kansallisen kulttuurin arvo, ja täällä pääkaupungissa sekä, että kulttuurimme koostuu monista paikalliskulttuureista ja paikoista.”

Perinne on tärkeässä roolissa Lavosen töissä, mutta se juontaa Kalevalaa kauempaa, renessanssista ja barokista maalarimestareineen. Heistä **Bernardo Cavallino** on innoittanut Lavosen tekeillä olevaan väitöskirjaan asti.

☉ ”Pariisissa valettu **Robert Stigellin** Haaksirikkoisten patsas on osoitus siitä, kuinka suomalaistaiteilijoilla oli jo 1800-luvun lopulla suoria kontakteja maailmalle. Itselleni patsas antoi lapsuuden kiipeilyleikeissä ensimmäisiä kosketuksia naisellisiin muotoihin”, kertoo kuvataiteilija Kuutti Lavonen Tähtitorninmäellä.

”Traditio, johon pohjaan ja josta saan elämyksiä, liittyy aikakautensa vuoksi uskontoon, mutta en koe olevani uskonnollinen taiteilija. Taide on uskontoni. Yhteiskunnan pitää kantaa vastuunsa kulttuurista ja taiteesta, koska ne edustavat yhteisön sisäistä voimavirtaa ja verisuonta. Historiaan päin katsoessammekin identifioimme taidehistoriaan emmekä vaikka lukuihin tapettujen määristä tai markan arvosta suhteessa dollariin.”

Lavonen toivookin, että taide olisi kaikkien ulottuvilla. Hän on iloinen esimerkiksi kaupungin ylläpitämistä alueellisista kulttuurikeskuksista.

”Taide ei tarvitse prameaa julkisivua. Kokemus on tärkein. Sen saa parhaiten alkuperäisen taiteen äärellä. Silloin voi samaan tapaan kuin toisen ihmisen lähellä tai luonnossa kokea oman minän sulautuvan ympäröivään todellisuuteen, jolloin kokemuksesta tulee hyvin syvä. Ei taidetta tarvitse ymmärtää, vain kokea.”

Kestämätöntä rakentamista

Taidekriitikonakin tunnettu Lavonen asuu ja työskentelee Lallukassa. Lavosesta on hauska yhteensattuma,

että hän asuu vastapäätä opettajaansa **Viktor Kuusela**, jolta kyseli aikanaan arviota siitä, voisiko hänkin joskus vielä päästä Lallukkaan.

”Asukkaat suhtautuvat toisiinsa lämpimästi, kunniottaen muiden ammattitaitoa ja pyrkien antamaan henkistä tilaa työnteolle. Rakennus on arkkitehtuuriltaan hieno, ja ateljeihin tulee kuvataiteilijoille tärkeää pohjoista valoa. Saan olla Lallukassa hoitokotiin tai hautaan saakka. Joskin valtio on ruvennut härskisti spekuloimaan Lallukan säätiön perusteilla, vaikkei ole ollut perustamassa tai rahoittamassa koko paikkaa. Se on järkyttävää, koska Lallukka on miten vain mitattuna tärkeä osa suomalaista kulttuurihistoriaa.”

Kuutti Lavonen on asunut Lallukan lisäksi muuallakin Töölössä ja sanoo oppineensa pitämään kaupungin osasta, vaikkei koekaan itseään töölöläiseksi.

”Töölönlahden alue valaistetaan kauniisti. Taidehallin näyttelyt ovat laadukkaita, samoin taidekoti Kirpilän ja Reitzin museon kokoelmat. Pidän Töölön kestävästä rakentamisesta. Nykyään tehdään asuntoja, jotka näyttävät kalliilta omistusasunnoilta ja joita myydään alueiden nimillä tai merenrantaäkymillä, ja kuitenkin niitä näkee jo päältä, etteivät ne tule kestäväksi. Se on ihmisten halvearaamista.”

Tulevina kuukausina Lavonen suuntaa Vammalaan viimeistelemään uudelleen rakennetun Tyrvään Pyhän Olavin kirkon seinämaalauksia **Osmo Rauhalan** kanssa.

”Maalaustyö on ollut haastavaa monin tavoin, mutta vaikeuksistaahan seuraa usein hyvääkin”, toteaa Lavonen.

Tiina Kotka

Kuva Jukka Uotila

